

Grip op onderwijskwaliteit

bestuursverslag en jaarrekening 2022
van de Samenwerkende Vrijescholen Zuid-Holland

**Paraaf voor
waarmerkingsdoeleinden**

A blue ink signature.

INHOUD

A	Bestuursverslag		B	Jaarrekening 2022	
	Voorwoord	3	B1	Grondslagen	40
1	Het schoolbestuur	5	B2	Balans per 31 december 2022	44
2	Profiel van de SVZH	13	B3	Exploitatieoverzicht 2022	45
3	Verantwoording van het beleid	15	B4	Kasstroomoverzicht over 2022	46
Bijlage	Verslag intern toezicht	35	B5	Toelichting op de balans per 31 december 2022	47
			B6	Niet in de balans opgenomen verplichtingen (passief)/niet uit de balans blijvende rechten (actief)	51
			B7	Toelichting op de exploitatierekening over 2022	52
			B8	(Voorstel) bestemming van het exploitatiesaldo	55
			B9	Gebeurtenissen na balansdatum	56
			B10	Overzicht verbonden partijen	56
			B11	Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector	57
			C	Overige gegevens	
			C1	Controleverklaring	58

Voorwoord

Het jaar 2022 was een bewogen jaar voor de Samenwerkende Vrijescholen Zuid-Holland (SVZH). Een jaar vol uitdagingen en tegenstellingen. Gedurende het jaar hebben veel wisselingen plaatsgevonden die zijn weerslag heeft gekend op het onderwijs aan de acht vrije(basis)scholen in Zuid-Holland. Naast deze uitdagingen groeit tegelijkertijd de interesse in ons onderwijs, niet alleen weten steeds meer ouders onze scholen te vinden, ook de landelijke interesse in 'brede vorming' (wat ons onderwijs zo kenmerkt) groeit.

De titel 'Grip op kwaliteit' is een passende en kenmerkende titel: Om toekomstbestendig te zijn en te blijven is grip nodig op de kwaliteit van ons (vrijeschool)onderwijs. In 2022 stond dit onder druk, en werd een groot beroep op alle medewerkers gedaan om deze grip te behouden of terug te krijgen.

Het is de vooravond van een nieuwe cyclus die vanuit het strategisch beleidsplan 2023-2027 vorm zal krijgen. Het jaar 2022 was een opmaat naar het nieuwe, een verlangen naar een nieuwe horizon, maar gelijktijdig ook het omgaan met de dagelijkse realiteit. 2022 was geen gemakkelijk jaar, toch is er met man en macht gewerkt om grip te hebben, te houden en met vertrouwen naar de toekomst te blijven kijken.

Het jaar 2022 kenmerkte zich nog steeds door de coronapandemie en de gevolgen hiervan voor het dagelijks handelen tussen leerkrachten en leerlingen in de klas. Een gedeelte van het jaar werden leerlingen verzocht zoveel mogelijk thuis te blijven. Afstandsonderwijs was de realiteit waardoor het contact en de relatie tussen leerkracht en kind, tussen school en thuis, veranderd werd.

Na het volledig opengaan van de scholen werden de effecten hiervan zichtbaar. De gevolgen van de langdurige pandemie zijn vooral voelbaar in het gezamenlijke contact, maar de gevolgen zijn ook zichtbaar in de (wisselende) uitslagen op (landelijke) toetsing.

Het jaar 2022 kenmerkt zich ook door een landelijk leraren- en directeurentekort. Op de scholen binnen de SVZH werd druk gezocht naar vervanging en/of aanvulling van personeel, hetgeen nodig was om het ziekteverzuim te compenseren. Het ziekteverzuim aan de SVZH ligt in 2022 met ruim 9% ver boven het landelijk gemiddelde en heeft daarmee direct invloed op de kwaliteit van ons onderwijs. Om met de weerbarstige arbeidsmarkt om te gaan is binnen de SVZH gekozen om een aantal leidinggevende functies met interim-oplossingen in te richten. Deze interim-oplossingen hebben een kortdurend karakter en zijn relatief duur. Toch waren deze oplossingen nodig, het heeft namelijk bijgedragen aan het (kortstondig) continueren van processen op de scholen

In het tweede deel van het jaar is (met succes) gezocht naar een duurzame invulling van deze interim-oplossingen, waardoor de mogelijkheid tot rust en overzicht zich aandient. Het inwerken van deze functies vraagt uiteraard tijd, aandacht en vertrouwen.

Ondanks de groei van leerlingenaantallen blijkt ook de uitstroom (veelal door verhuizingen) een aandachtspunt. Opvallend blijkt de 'trek' van gezinnen vanuit 'de randstad' naar 'de provincie'. De SVZH heeft te maken met een bovenmatige uitstroom door verhuizers. Ook zochten relatief veel medewerkers van de SVZH elders een vervolg aan hun werkzame leven: Er waren, op alle niveaus, veel personele wisselingen. De combinatie met een hoog ziekteverzuim maakte daarmee continuïteit in bezetting lastig.

In 2022 stond ook een aantal huisvestingsvraagstukken op de agenda. De renovatie van de Vredeshof is met een succesvolle aanbesteding gestart en loopt op schema (tijd en bekostiging). De aanbesteding van nieuwbouw voor vrijeschool Wonnebald is (helaas) mislukt in verband met de sterk toegenomen bouwkosten, en de nieuwbouw voor de Dordtse Vrijeschool is gestaakt vanwege een verandering in het bestemmingsplan van de gemeente Dordrecht. De processen van renovatie en/of nieuwbouw op beide locaties vragen veel aandacht en afstemming met de verschillende gemeenten. Gelukkig is de aanbesteding voor uitbouw van de Leeuwenhartschool in de Hoekse Waard voorspoedig verlopen en kan er in 2023 gestart worden met deze uitbouw en verduurzamen van een gedeelte van het gebouw. De sterk gestegen bouwkosten en gebrek aan deskundig bouwpersoneel maken deze projecten kwetsbaar en risicovol.

Al met al een weerbarstig jaar. De SVZH blijkt een weerbare stichting en heeft de grip op de kwaliteit teruggepakt door in te zetten op nieuw leiderschap. Naast een nieuwe bestuurder zijn alle interim-vacatures ingevuld met ervaren, gedreven en visiegerichte medewerkers. Dit effect is gelijk zichtbaar gebleken en zal vooral zijn doorwerking hebben naar komende jaren. Zo is een nieuwe strategische visie ontworpen, de kwaliteitscyclus herzien en is deze aangevuld met een bestuursfilosofie waardoor op alle lagen weer nieuw elan wordt gegeven aan gezamenlijkheid, visie en grip op kwaliteit.

De inspectie heeft afgelopen jaar de Leeuwenhartschool met een voldoende beoordeeld, en er ligt een positief advies van de onderwijsinspectie voor de BRIN-aanvraag van Rotterdam-West. Beide onderzoeksverslagen laten zich samenvatten als: Op de scholen wordt breed vormend onderwijs geboden waarin elk kind gestimuleerd wordt en waarbij de brede ontwikkeling op de voet gevolgd wordt. Een belangrijk onderdeel van de goede beoordeling was de visie op en de implementatie van het burgerschapsonderwijs dat in 2022 binnen de stichting ontworpen en geïmplementeerd is.

Ondanks alle uitdagingen is het met elkaar gelukt om ons onderwijs vanuit de intentie van onze vrijeschool gedachte in te richten en stevig te verantwoorden aan externen. Het kwaliteitsbewustzijn is hoog en vormt een rode draad in het dagelijks werken op de scholen. De interne audits zijn en blijven een belangrijk middel om in gezamenlijkheid grip te houden op dat wat ons allen verbindt binnen de SVZH: De kwaliteit van ons vrijeschoolonderwijs te waarborgen.

Jan Jaap Hubeek, bestuurder
april 2023, Rotterdam

1. Het schoolbestuur

1.1 Onze identiteit

Vrijescholen, soms ook wel Waldorfscholen genoemd, zijn van oorsprong vernieuwingsscholen. Internationaal leggen vrijescholen eigen accenten en maken ze eigen keuzes. Maar ze delen een aantal uitgangspunten en overtuigingen, die ook de leidraad zijn in ons onderwijs.

Het vrijeschoolonderwijs komt voort uit de antroposofie van Rudolf Steiner (1861-1925). In de antroposofie wordt de mens gezien als een geheel van geest, ziel en lichaam. Een kind heeft volgens Steiner dan ook niet alleen kennis nodig, maar eveneens een warm gevoelsleven en een sterk lichaam. Deze basisgedachte vormt de kern van de vrijeschoolpedagogiek. In het huidige vrijeschoolonderwijs spreken we hoofd, hart en handen aan. Met 'hoofd' bedoelen we het vermogen tot denken, begrijpen, concluderen, abstraheren. Met 'hart' doelen we op het gevoelsleven: betrokkenheid, inlevingsvermogen, emotionele intelligentie, zelfvertrouwen en -waardering, verbeelding, gevoel voor schoonheid. En met de handen wordt het lichamelijk-motorische, plus de realisatie van voornemens bedoeld.

“We spreken hoofd, hart en handen aan met ons onderwijs”

De antroposofie gaat ervan uit dat ieder mens op aarde komt met een eigen levensdoel. Om trouw te kunnen zijn aan dit doel – en de richting van het eigen leven te kunnen bepalen – is het belangrijk dat kinderen zichzelf leren kennen en hun talenten en vaardigheden ontwikkelen. Het onderwijs op de SVZH-scholen begeleidt kinderen hierbij. Zo zal ieder kind later, als volwassene, op creatieve, zelfstandige en authentieke manier vorm kunnen geven aan zijn leven en aan het samenleven met de mensen om hem heen.

De SVZH werkt conform de Code Goed Bestuur. Er is een heldere functiescheiding tussen bestuur en intern toezichthouder, die is vastgelegd in statuut en reglementen. Aan de hand van de code geven bestuur en raad van toezicht (rvt) van SVZH invulling aan onder andere horizontale verantwoording, integriteit, professionaliteit, toezicht, sturing en beheersing.

1.2 Eenheid in verscheidenheid

De SVZH is per 1 januari 2015 het bevoegd gezag van acht veelkleurige scholen. Elke school heeft haar eigen geschiedenis en karakter. Wat de scholen bindt, is de pedagogische visie van waaruit gewerkt wordt. De samenwerking is tot stand gekomen om gezamenlijk op verschillende terreinen het werk op de scholen te versterken.

De SVZH-scholen werken intensief samen binnen de stichting, vanuit de verantwoordelijkheid om het vrijeschoolonderwijs in de regio verder te ontwikkelen en krachtiger op de kaart te zetten.

De SVZH verzorgt nu vrijeschoolonderwijs voor zo'n tweeduizend leerlingen van vier tot dertien jaar en stimuleert een samenhangende pedagogische ontwikkel- en leerlijn voor leerlingen van twee tot achttien. Dat doen we:

- vanuit acht vrijescholen (negen locaties) voor basisonderwijs in Den Haag, Delft, Rotterdam, Dordrecht, Oud-Beijerland en Krimpen aan den IJssel;
- door samenwerking met zes aan de scholen verbonden peuter- en naschoolse opvangorganisaties, die aansluiten bij de vrijeschoolpedagogiek;
- middels samenwerking met drie vrijescholen voor voortgezet onderwijs in Leiden, Den Haag en Rotterdam, een vrijeschoolafdeling voor voortgezet onderwijs in Delft en een afdeling voor beroepsgericht vmbo in Rotterdam;
- door borging van een goede inhoudelijke aansluiting op elke vorm van voortgezet onderwijs.

De SVZH-scholen werken met name intensief samen op een aantal domeinen: inrichting van het onderwijs, personeel, identiteit, kwaliteit, profilering & marketing, financiën & beheer, organisatie, samenwerking met ouders en de omgeving, huisvesting & blauwgroene buitenplaatsen. Er is een jaarlijkse conferentie voor alle medewerkers van de stichting. Ook heeft de SVZH een eigen academie, waarin de gezamenlijke scholing, professionalisering en kennisuitwisseling van leraren wordt gerealiseerd.

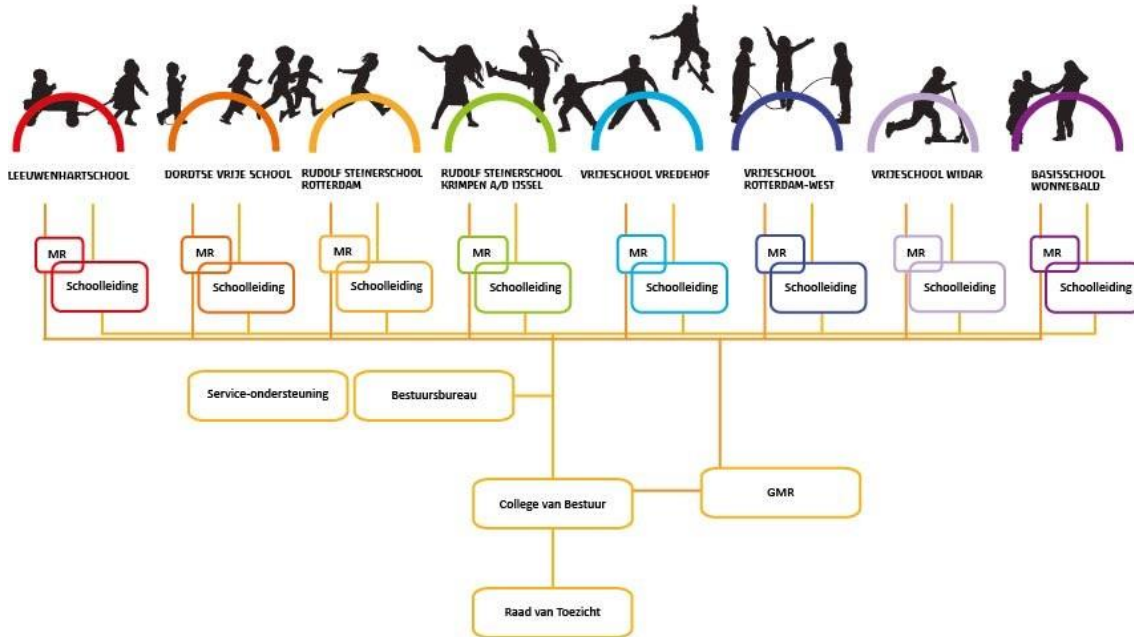
Onder voorzitterschap van de medewerker onderwijskwaliteit is er ongeveer zes keer per jaar een overleg van de intern begeleiders van alle scholen. Daarin worden actuele ontwikkelingen ten aanzien van onderwijskwaliteit en kwaliteitstoezicht besproken en worden adviezen aan het managementteam voorbereid.

Alle scholen hebben een eigen klachtenprocedure. Deze staat in de schoolgidsen en is ook terug te vinden via de websites van de scholen. Daarnaast is de stichting aangesloten bij de landelijke klachtencommissie, GCBO.

Voor alle scholen is er een gezamenlijke, externe vertrouwenspersoon aan de stichting verbonden. Deze heeft een onafhankelijke positie en is in dienst van het Centrum Educatieve Dienstverlening. Elke school heeft een interne SCP vertegenwoordiger en heeft tweemaal per jaar, o.l.v. deze CED vertrouwenspersoon, een bijeenkomst waar het delen/leren van actuele casussen, collegiale consultatie, scholing op de agenda staat.

1.3 Organisatiestructuur

De SVZH is het bevoegd gezag van acht vrijescholen, op negen locaties. De ene school zit nog in een groei en kent strategische keuzes. De andere school bestaat al ruim 70 jaar en staat solide. Elke school heeft zijn eigen geschiedenis en zijn eigen karakter. Wat de scholen bindt is dat het vrijescholen zijn die ervoor hebben gekozen samen te werken in een stichting.

Bestuur

Voorafgaand aan de formele fusie van de acht vrijescholen in onze regio werd in 2013 de bestuursstructuur aangepast, conform de Code goed bestuur van de PO-Raad. Het bestuur van de SVZH bestaat sindsdien uit een eenhoofdig college van bestuur. Dit is het bevoegd gezag van de stichting. Het college van bestuur is integraal verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs, het financieel beheer, de kwaliteitscultuur en de (continuïteit van de) organisatie. Ook is het de taak van het bestuur om na te denken over de eigen ambities. De bevoegdheden van het bestuur zijn vastgelegd in het statuut en bestuursreglement van de stichting.

Ontwikkeling bestuurlijke structuur

Bestuurlijk was 2022 een jaar van wisselingen. De bestuurder, Peter Schreuder, heeft afscheid genomen van de stichting en Jan Jaap Hubeek heeft in de zomer van 2022 deze functie overgenomen. In het team schoolleiders zijn er wisselingen geweest op de Dordtse vrijeschool, vrijeschool Widar en de Rudolf Steinerschool in Krimpen. Ook zijn er op het bestuursbureau wisselingen geweest op beleidsterreinen en ondersteuning.

Contactgegevens

Naam: Jan Jaap Hubeek
Bestuursnummer: 61960
Adres: Vredenhofweg 32a
3062 EP Rotterdam

Telefoonnummer: 0648134039
E-mail: bestuur@svzh.nl
Website: <http://www.svzh.nl>

Nevenfuncties bestuurder:

- Lid lectoraat Waarde(n) van het vrijeschoolonderwijs; onderzoek naar inclusie en diversiteit binnen het vrijeschoolonderwijs
- Podcastmaker/gesprekshost; een serie gesprekken over ontwikkelingen binnen het onderwijs voor o.a. Meesterwerk, Iona Stichting, IMC Weekendschool & Stichting Nivoz;
- Secretaris Stichting Legal Together; Stichting Legal Together ondersteunt projecten van organisaties die zich inzetten voor kennisdeling en educatie in ontwikkelingsgebieden.
- (Mede)Bestuurder Stichting toekomstmakers

Bestuursbureau

De bestuurder en de schoolleiders krijgen – vanuit het bestuursbureau – ondersteuning op het gebied van personeelsbeleid, communicatie, onderwijs en financiën. Het bestuursbureau is gevestigd in Rotterdam.

MT

Onder voorzitterschap van de bestuurder vormen de schoolleiders van de SVZH-scholen gezamenlijk het managementteam (MT). Eens per maand komen de schoolleiders bij elkaar om gezamenlijk het beleid vorm te geven en elkaar te adviseren. Daarnaast komt het MT tweewekelijks online bij elkaar om praktische zaken af te stemmen.

Toezicht (raad van toezicht)

Het toezicht ligt in handen van de raad van toezicht. De leden komen ongeveer zes keer per jaar bijeen om de bestuurder te adviseren en goedkeuring te geven aan bestuurlijke besluiten. De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het beoordelen van het functioneren van het bestuur. De taken en verantwoordelijkheden van deze raad zijn ook vastgelegd in het statuut en bestuursreglement. De leden van de rvt vergaderen jaarlijks twee keer in aanwezigheid gmr.

In de bijlage is het verslag van het toezichthoudend orgaan opgenomen.

(Gemeenschappelijke) medezeggenschap

SVZH-breed functioneert een gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (gmr), waar beleidszaken gezamenlijk worden besproken. De GMR stelt jaarlijks een agenda vast, waarin naast wettelijke taken ook eigen aandachtspunten worden geformuleerd. De GMR vergadert circa zeven keer per jaar in aanwezigheid van het bestuur, waarvan twee keer in aanwezigheid rvt. De taken en verantwoordelijkheden van de GMR zijn vastgelegd in het managementstatuut en de (g)mr-reglementen.

jaarverslag GMR

Bij aanvang van schooljaar 2021-2022 is de gmr gestart met een aantal nieuwe leden, onder leiding van een nieuwe voorzitter. Om elkaar en de doelstelling van de gmr te leren kennen is eerst intern gespard over de functie van de gmr en prioriteiten. Gezamenlijke uitkomst hiervan was dat de leden zich meer willen focussen op de basis en intrinsieke waarde van het Vrije School onderwijs en naast de administratieve, organisatorische en managerial aspecten, zoals de gmr bevoegdheden uit de wet voortvloeiën. Naast de vaste agendapunten, wilde de gmr tijdens de vergaderingen achtereenvolgens de volgende onderwerpen agenderen, die tijdens de opeenvolgende vergaderingen extra aandacht zouden krijgen: identiteit, onderwijskwaliteit, financiën, personeelszaken en huisvesting. Verbinding was een centraal thema:

- met de raad van toezicht;
- na Corona met de ouders;
- met de MR-en en
- met de bestuurder.

Vanuit diezelfde verbinding heeft de gmr een training georganiseerd voor alle leden van de gmr en de verschillende MR-ren. Hierin zijn de taken, verantwoordelijkheden en wettelijke kaders waarbinnen de diverse gremia werken, de revue gepasseerd. Vanuit deze bijeenkomst is ook besloten een tweejaarlijkse voorzittersvergadering te plannen en meer vanuit de verbinding, kennis te delen en meer in gezamenlijkheid te werk te gaan.

Door het aangekondigde vertrek van de bestuurder, Peter Schreuder, heeft een afvaardiging van de gmr zitting genomen in de BAC- de selectiecommissie voor een nieuwe bestuurder. Met de werving van Jan Jaap Hubeek met ingang van het nieuwe schooljaar is gestart met een nieuw vorm van samenwerking, waarin de vergaderingen op thema zijn gepland en hierin de mening en gedachten van de gmr meegenomen wordt in de besluitvorming. De gmr ervaart het als positief dat zij zowel door de bestuurder als de raad van toezicht vroeg in de besluitvorming betrokken wordt bij nieuwe ontwikkelingen, beleidsvraagstukken en plannen.

De werving van nieuwe gmr -leden blijft een punt van zorg. Bij de start van het schooljaar 2022-2023 heeft de gmr nieuwe leden mogen verwelkomen. Hiermee is nog steeds niet iedere school afgevaardigd.

Samenstelling GMR 2022

Naam	Ouder/Leraar	Rol	School
Liesbeth vd Steenhoven	Ouder	Voorzitter	Prinsenland
Adriaan Roest Crollius	Ouder	Secretaris tot zomer	Widar
Gijs Langeslag	Leraar		Prinsenland
Taco Delhaas	Ouder		R'dam-West

Willem Kuilman	Ouder	Secretaris vanaf zomer	Leeuwenhart
Marieke van der Sanden	Leraar	Tot de zomer	R'dam-West
Imelda van der Weijden	Leraar		R'dam-West
Geerline Didde	Leraar		Widar
Attie Kuiken	Ouder	Vanaf maart	Krimpen ad IJssel
Femke Brouwer	Leraar	Vanaf sep	Vredehof
Derek Göbel	Ouder	Vanaf sep	Vredehof
Michel Neufeglise	Ouder	Vanaf okt	Wonnebald

Vertrouwenspersoon

Voor alle scholen is een gezamenlijke externe vertrouwenspersoon aan de stichting verbonden. Deze vertrouwenspersoon heeft een onafhankelijke positie en is in dienst van het Centrum Educatieve Dienstverlening. Er is jaarlijks overleg tussen vertrouwenspersoon en bestuur.

Klachtenprocedure

Alle scholen hebben een klachtenprocedure, deze is vermeld in de schoolgidsen en op de websites geplaatst. De stichting is aangesloten bij de landelijke klachtencommissie, www.gcbo.nl. Jaarlijks worden de klachten en klachtenafhandeling besproken met de rvt.

Internationalisering

De vrijescholen hebben geen structurele internationale verbanden. Via de Vereniging van vrijescholen worden contacten met de vrijescholen in de wereld onderhouden

Horizontale dialoog en verbonden partijen

Lidmaatschappen

Het bestuur is lid van de Vereniging van Vrijescholen (VVS), De Verenigde Bijzondere Scholen (VBS), de PO-Raad en de Vereniging van Toezichthouders in Onderwijs en Kinderopvang (VTOI).

Samenwerkingsverbanden

Het bestuur van de SVZH is ook verbonden aan zes verschillende samenwerkingsverbanden (swv'n) Passend Onderwijs. Deze swv'n zijn:

- Samenwerkingsverband Haaglanden (SPPOH)
- Samenwerkingsverband Delflanden (PPO Delflanden)
- Passend Primair Onderwijs Rotterdam (PPO Rotterdam)
- Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Dordrecht (SWV Dordrecht)
- Samenwerkingsverband Aan den IJssel
- Primair Passend Onderwijs Hoeksche Waard.

Directeuren en intern begeleiders nemen deel aan de inhoudelijke overleggen van de swv'n. Het bestuur neemt deel aan de bestuurlijke overleggen.

Scholen binnen de SVZH

Naam van de school	website
1. Basisschool Wonnebald	1. http://www.wonnebald.nl
2. Dordtse Vrijeschool	2. http://www.dordtsevrijeschool.nl
3. Leeuwenhartschool	3. http://www.leeuwenhartschool.nl
4. Vrijeschool Widar Delft	4. http://www.vswidar.nl
5. Rudolf Steinerschool Krimpen a/d IJssel	5. http://www.rudolfsteinerschool.nl
6. Rudolf Steinerschool Rotterdam	6. http://www.rudolfsteinerschool.nl
7. Vrijeschool Vredenhof Rotterdam	7. http://www.vsvredenhof.nl
8. Vrijeschool Rotterdam West	8. http://www.vsrotterdamwest.nl

Schoolteam

Elke SVZH-school heeft een directeur (schoolleider), die verantwoordelijk is voor de eigen school en hoe leraren en ouders daarin samenwerken. De directeur voert ook het SVZH-beleid in de school uit. De taken en verantwoordelijkheden van de schoolleiders zijn vastgelegd in het managementstatuut en het functiebouwwerk. Schoolteams worden ondersteund door verschillende onderwijsondersteuners, zoals conciërges, administratief medewerkers, intern begeleiders, remedial teachers en onderwijsondersteuners.

Schoolleiding

De directeur geeft leiding aan en is intern eindverantwoordelijk voor uitvoeren van het beleid van de SVZH en het dagelijks functioneren van de school. Onder die verantwoordelijkheid valt onder meer het uitvoeren van beleid over de pedagogie en zorg, didactiek en onderwijskwaliteit, personeelszaken en financieel beleid. Deze aandachtsgebieden staan niet los van elkaar en behoren ook in evenwicht benaderd te worden.

Leraren

Leraren vormen, ook als team, de kern van de schoolorganisatie. De beleidsontwikkeling en -implementatie van de SVZH gebeurt altijd in overleg met de leraren.

Leerlingen

Leerlingen vormen de doelgroep van onze organisatie. De brede ontwikkeling van leerlingen staat centraal in onze scholen en in onze stichting. Bij alle beslissingen die we nemen, hebben we steeds de leerlingen voor ogen. Leerlingen zijn ook vertegenwoordigd in een leerlingenraad, die op elke school aanwezig is.

Ouders

Ouders vertrouwen erop dat onze scholen het beste onderwijs aan hun kinderen bieden. Zij zijn partners voor het leren en ontwikkelen van de leerlingen. Ze ondersteunen de scholen ook bij de jaarfeesten en schenken een vrijwillige ouderbijdrage aan de scholen voor een hoogwaardige invulling van het vrijeschoolonderwijs.

MR

Iedere SVZH-school heeft een medezeggenschapsraad, waarin ouders en medewerkers zijn vertegenwoordigd.

Kinderopvang en buitenschoolse opvang

Aan elke school is een kinderopvang en buitenschoolse opvang verbonden. Er is regelmatig overleg tussen leiding van de opvang en de schoolleiding. De opvang wordt georganiseerd door verschillende autonome organisaties.

2. Profiel van de SVZH

De leerkrachten op een vrijeschool en de medewerkers die hen ondersteunen, willen dat iedere leerling zijn eigen talenten kan ontdekken en ontwikkelen. Onderwijs gaat over het opdoen van basisvaardigheden, het ontwikkelen van je talenten en om het ontginnen van de mens die je bent. Dat onderwijs vraagt dus om het aanmoedigen van de brede ontwikkeling van vrije geesten, zowel in cognitiviteit, inventiviteit, originaliteit en creativiteit.

2.1 Strategisch Beleidsplan

Tijdens de start van 2022 was het Strategisch Beleidsplan 2019-2023 leidend. Dit beleidsplan is terug te vinden via de website op: <http://www.svzh.nl/wp-content/uploads/2019/10/DEF-Versie-4-strategisch-plan-2019-2023.pdf>

In het tweede deel van 2022 is het profiel van de SVZH voor 2023-2027 herijkt en vernieuwd. Omdat in de transitie naar het nieuwe beleidsplan ook de nieuwe leden van het MT zijn aangenomen en ingestapt wordt in dit jaarverslag de nieuw herijkte profilering meegenomen, die zijn fundament kent in het Strategisch Beleidsplan 2023-2027.

2.2 Onze missie

Onze missie beschrijft waar wij als SVZH voor staan.

Het statutaire doel van de stichting is: het onderwijzen, ontwikkelen en opvangen van kinderen en hun ontwikkeling in vrijheid aanmoedigen, zowel in cognitiviteit, inventiviteit, originaliteit en creativiteit. We hebben kennis van de zich ontwikkelende mens en aandacht voor de talenten van elk kind. Ons onderwijs wekt in ieder kind het verlangen om op volwassen wijze in de wereld te staan. We stimuleren de ontwikkeling van kinderen en volgen deze ontwikkeling op de voet.

2.3 Onze kernwaarden

De kernwaarden van de SVZH – vrijheid, gelijkheid en broederschap – komen uit de driegeleding van Rudolf Steiner. Hij ontwikkelde het concept van de driegeleding als een manier om de samenleving te begrijpen en te verbeteren. Hij beschouwde deze drie concepten als onlosmakelijk met elkaar verbonden, maar hij had wel een unieke interpretatie van elk ervan.

Vrijheid

Vrijheid betekent niet dat mensen volledig onafhankelijk moeten zijn van elkaar, maar eerder dat ze hun individuele mogelijkheden en talenten kunnen ontwikkelen in harmonie met anderen. Vrijheid is een innerlijke kracht, die mensen in staat stelt om zelfbewust en verantwoordelijk te zijn en hun eigen lot te bepalen.

Gelijkheid

Elk individu is uniek en draagt op z'n eigen wijze bij aan de samenleving. Alle mensen zijn gelijkwaardig en verdienen dezelfde basisrechten en kansen. Gelijkwaardigheid is een essentieel principe voor sociale rechtvaardigheid en voor een harmonieuze samenleving.

Broederschap

Het is onze taak om elkaar binnen de SVZH te respecteren en elkaar te helpen om ieders potentieel te ontwikkelen. Broederschap is een sociale en spirituele dimensie van menselijke relaties. Het draait erom, dat mensen elkaar ondersteunen en inspireren om het beste uit zichzelf te halen.

2.4 Onze visie

Onze visie beschrijft waar wij als SVZH voor willen gaan. We willen actueel vrijeschoolonderwijs bieden, dat is gebaseerd op onze bestaande (antroposofische) waarden en de brede vorming van leerlingen beoogt.

We bieden actueel onderwijs

Ons onderwijs is eigentijds en altijd in ontwikkeling, zodat het goed aansluit bij zowel de huidige als toekomstige maatschappij.

We bieden vrijeschoolonderwijs

We gaan uit van de kracht van vrijeschoolonderwijs als onderwijsvorm om ons te verhouden tot de pedagogische-didactische opdracht die wij hebben. Het 'vrije' in 'vrijeschool' heeft niets te maken met vrijblijvendheid. Kinderen krijgen een duidelijke structuur aangeboden. Regels zijn regels. Het 'vrije' heeft betrekking op de vrijheid en verantwoordelijkheid die leraren hebben. Zij kunnen zelf, binnen de wettelijke en de door de school gestelde kaders, de lesstof en hun eigen professionaliteit ontwikkelen.

Ons onderwijs wordt gevoed vanuit de antroposofie

De antroposofie gaat ervan uit dat ieder mens een eigen levensweg bewandelt en daarbij een éígen lichamelijke en geestelijke ontwikkeling doormaakt. Het vrijeschoolonderwijs is gericht op de ontwikkeling van de individuele talenten en mogelijkheden van ieder kind.

We bevorderen de brede vorming van leerlingen

Dat doen we onder meer door in ons curriculum aandacht te hebben voor kennis, kunst, creativiteit, beweging, de balans tussen IQ en EQ en zorg voor onze aarde.

3. Verantwoording van het beleid

In dit hoofdstuk verantwoordt het bestuur het gevoerde beleid op de beleidsterreinen: Onderwijs & Kwaliteit (3.1), Personeel en professionalisering (3.2), Huisvesting & Facilitaire zaken (3.3) en Financieel beheer (3.4).

3.1 Onderwijs & Kwaliteit

Onderwijskwaliteit en kwaliteitszorg

Van onze leerlingen willen we de kwaliteiten goed in beeld hebben zodat we hen optimaal kunnen begeleiden in hun ontwikkeling. We onderscheiden daarbij de kwalificerende functie van het onderwijs: leren de dingen die zij later in hun (onderwijs)loopbaan nodig hebben om succesvol te zijn; de socialiserende functie: het leren dat je onderdeel uitmaakt van de samenleving; en de functie van persoonsvorming: de ontwikkeling van de menselijke individualiteit.

Kwalificatie: Eindopbrengsten

Ten aanzien van de kwalificerende functie van het onderwijs werken alle scholen met het leerlingvolgsysteem Parnassys. Daarmee zijn de resultaten voor taal en rekenen in beeld gebracht en te volgen voor ouders in de oudergesprekken en het getuigschrift. Op school- en bestuurlijk niveau worden de resultaten gebruikt voor analyse en kwaliteitsverbetering van het onderwijs.

Al onze scholen nemen vanaf 2015/2016 de IEP eindtoets af. Zie voor de laatste vier jaren de tabel hiernaast.

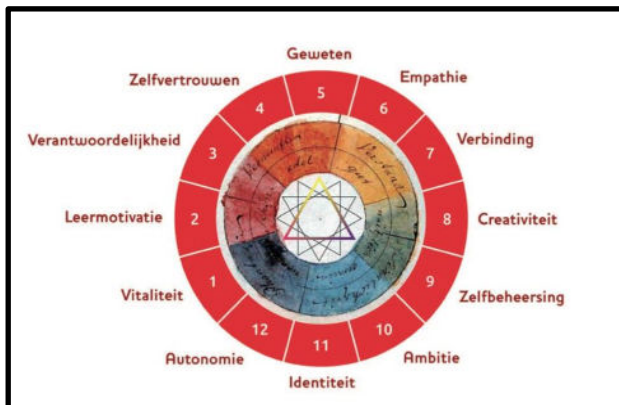
Brongegevens	
	IEP
2017 / 2018	84,09
2018 / 2019	86,36
2020 / 2021	80,65
2021 / 2022	82,22

Socialisatie: Sociale veiligheid en vaardigheden

De socialiserende functie wordt in kaart gebracht op verschillende manieren die bij de school passen. De scholen hebben de ruimte gekregen daarin een eigen volgsysteem te kiezen. Er is gekozen voor de volgsystemen: ZIEN, de Kanjertraining en de Regenboogtraining. De beleidsnotitie Burgerschap, die in 2022 is opgesteld, geeft in brede zin invulling en kaders voor de scholen de maatschappelijke functie in te richten. Het implementatieproces loopt en het proces wordt voortgezet m.b.t. het onderzoeken hoe leerlingen in dit opzicht kunnen worden gevolgd en getoetst. Iets dat in de toekomst verplicht wordt.

Persoonsvorming: het pedagogisch kompas

Voor de persoonsvorming is er in 2015 gekozen om de zienswijze van onze vrijescholen om te zetten in een pedagogisch kompas, waarin we een eigen 'nieuwe taal' vinden om de persoonlijke (waarde-)ontwikkeling van kinderen in

beeld te houden. Daarmee willen we de kwaliteiten van kinderen op dit vlak beter in kaart hebben en aan de hand daarvan ook gesprekken met ouders over hun kind verbreden. In het plaatje hieronder ziet u de huidige versie van dit kompas. Het geeft richting aan ons waarden gedreven onderwijs. In 2022 is gebleken dat het Pedagogisch Kompas nog slechts op enkele scholen 'leeft'. Onder meer om het bewustzijn

van de bedoeling van de jaarfeesten te vergroten, als zoekfunctie in de leerling bibliotheek, bij het ontwikkelen van de leerlijn ICT, in de getuigschriften en/of voor kindgesprekken. Onderzocht wordt het komend jaar hoe wij het PK meenemen in de verdere ontwikkeling van ons onderwijs op het gebied van persoonsvorming.

Speciaal onderwijs

Onze scholen zijn aangesloten bij zes verschillende swv'n. Elke school heeft een eigen ondersteuningsprofiel en draagt zorg voor de deskundigheidsbevordering die nodig is om dit uit te voeren.

De scholen bieden basisondersteuning vanuit financiële middelen die door het SWV beschikbaar worden gesteld. Indien leerlingen meer ondersteuning nodig hebben, dan kan dat door middel van ambulante zorg of arrangementen. Er zijn in onze scholen enkele experimenten uitgevoerd om binnen de school extra ondersteuning te bieden, we hebben echter geen middelen beschikbaar om dit te continueren.

Indien de extra ondersteuning niet volstaat dan wordt een overplaatsing naar het speciaal onderwijs samen met ouders en het SWV geregeld. In het afgelopen jaar zijn 15 leerlingen doorverwezen en toegelaten op het speciaal (basis) onderwijs.

De ambitie om een eigen klas te starten voor speciaal basisonderwijs is nog niet gelukt omdat daarvoor geen financieringsgrond kan worden gevonden. We blijven hier naar zoeken.

Passend onderwijs Vredenhof

Op de Vredenhof is een 'extra klas' ingericht waarin 7-12 leerlingen zitten die een extra leervraag kennen. Het is in 2022 gelukt om deze klas te bemensen met vakkundige begeleiding van deze leerlingen, alsmede gelukt om de leerlingen aanvullend en passend onderwijs te bieden. De opbrengst van deze klas wordt hoog gewaardeerd, gewaardeerd door ouders, leerlingen en leerkrachten. Zowel vanuit de overige vrijescholen, als vanuit het swv, worden met enige regelmaat leerlingen aangedragen. De route naar deze 'extra klas' wordt mede door goede ervaringen steeds makkelijker gevonden. In 2023 zal

A handwritten signature in blue ink, consisting of stylized initials and a long horizontal stroke.

gekeken worden of er stichtingsbreed meer klassen ingericht moeten worden, of dat er een mogelijkheid is tot opschalen van deze klas.

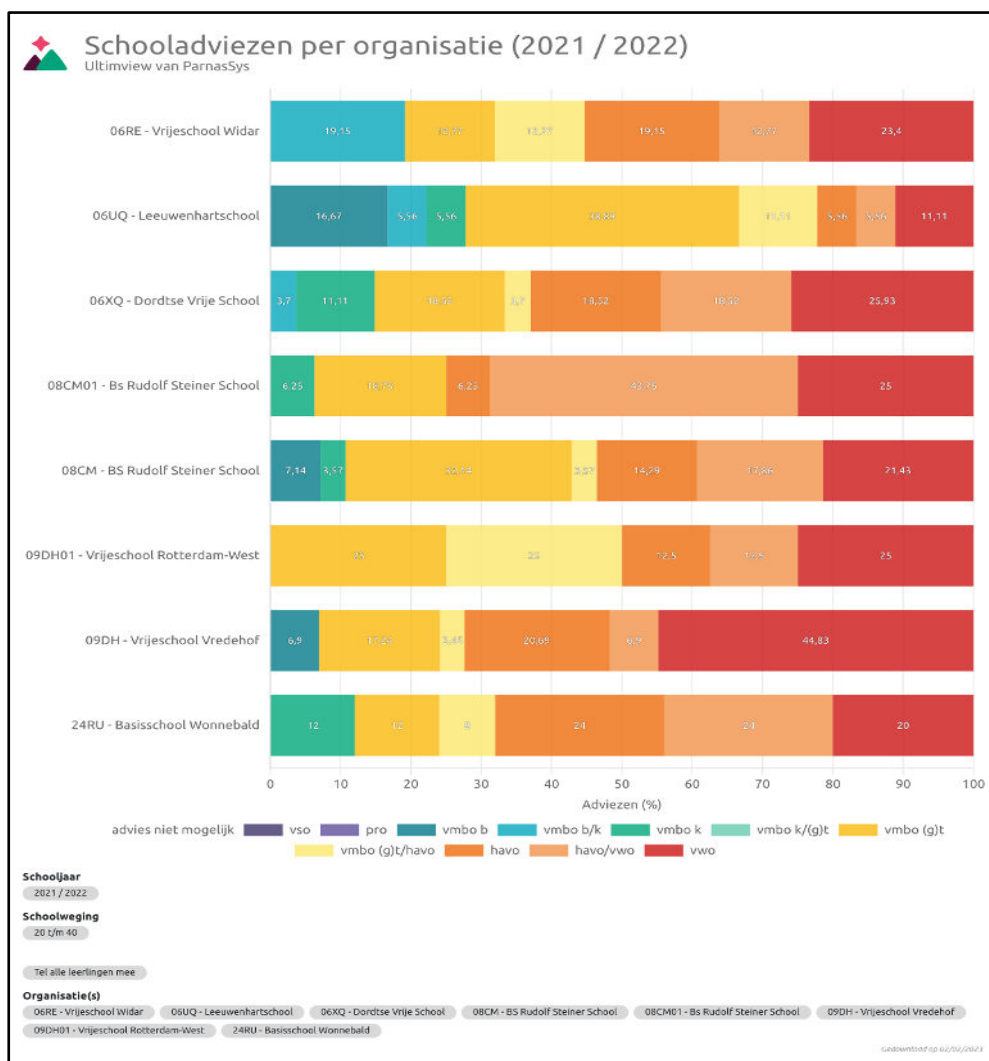
Vervolgonderwijs

Passend onderwijs vatten wij ook op als basisonderwijs dat voorbereidt op 'passend vervolgonderwijs'.

Voor leerlingen die na het PO naar een Vrijeschool voor Voortgezet onderwijs willen zijn er verschillende mogelijkheden in onze regio. Het Rudolf Steiner College in Rotterdam heeft een grotere capaciteit, de Vrijeschool in Den Haag voor voortgezet onderwijs biedt plek voor onze leerlingen uit de regio Den Haag en in Delft start schooljaar 2023-2024 het Mercurius college.

In het afgelopen schooljaar hebben 200 leerlingen de stap gezet naar het voortgezet onderwijs. 96 leerlingen daarvan hebben gekozen voor een vervolg van de onderwijsloopbaan in de Vrijeschool.

Hieronder is een tabel opgenomen met de schooladviezen van het schooljaar 2021-2022.

Kwaliteitszorg

Het onderwijs op onze vrijescholen wordt ingericht aan de hand van het integrale vrijeschoolleerplan. Dat is gebaseerd op het leerplan dat in 1919 zijn oorsprong kende en dat in de afgelopen eeuw is verrijkt en aangepast aan deze tijd. Thans is het leerplan vastgelegd in 'Ik zie rond in de wereld'. Daarin zijn de doelen over de verschillende leerjaren verwoord (zie <http://ikzierondindewereld.nl/>). De leraren verzorgen zelf de lessen op basis van eigen ervaringen en ervaringen van collega's vanuit de traditie van de vrijeschool. De vertelstof van de vrijescholen is daarin de rode draad. Ook aan de hand van de vertelstof wordt aandacht geschonken aan de persoonsvorming van de leerlingen. Door al deze elementen worden de kerndoelen van het basisonderwijs gedekt.

In 2022 is afgesproken dat scholen werken aan het verbeteren van hun eigen leerplan. Een aantal scholen heeft hier met name aandacht gegeven aan het leerplan voor rekenen en taal. Ook zijn er voorbeelden van leerlijnen ontwikkeld voor ICT en media, kunstzinnig onderwijs, onderzoekend leren & techniek. De opbrengsten van vernieuwing van het onderwijsaanbod wordt dit schooljaar afgerond en onderling gedeeld.

Kwaliteitszorg, intern- en extern toezicht

Kwaliteitszorg is een gedeelde verantwoordelijkheid van bestuur en schoolleiding. In 2022 is de kwaliteitscyclus herzien en de nieuwe cyclus is opgenomen in het beleidsstuk 'kwaliteitscyclus 2023-2027', welke congruent langs het nieuwe strategisch beleidsplan loopt. In de vernieuwde kwaliteitscyclus is identiteit en kwaliteit aan elkaar gekoppeld en is geïntegreerd met financieel- en HR-beleid.

Kwaliteitszorg wil zeggen dat er een stelsel is waarmee we zicht houden op de kwaliteit van het onderwijs. Er zijn doelen geformuleerd en er wordt regelmatig geëvalueerd of deze doelen gehaald worden en verbeteringen worden doorgevoerd. Hiertoe hanteren we een aantal bouwstenen.

Vierjaarlijkse plancyclus

Bestuur en scholen werken binnen de kwaliteitscyclus met een vierjaarlijkse plancyclus. Doelen en strategie worden eens per vier jaar bepaald en vastgelegd in een strategisch plan op het niveau van de stichting en schoolplannen op het niveau van de scholen. Jaarlijks wordt de voortgang geëvalueerd en verwerkt in het bestuurs-/schooljaarplan voor het komend jaar.

Evaluatie en analyse

Jaarlijks evalueren en analyseren de scholen de leerlingpopulatie, de toetsgegevens, volgsystemen en de tevredenheid van medewerkers en ouders. Dit wordt besproken in de zgn. 'dashboard'- gesprekken tussen bestuurder, kwaliteitsmedewerker en schoolleiding. De schooljaarplannen worden bestuurlijk vastgesteld. Medewerkers van het bestuursbureau van de SVZH ondersteunen de scholen bij het uitvoeren van de evaluaties en analyses en het opstellen van jaarplannen.

Ten aanzien van kwaliteitszorg van de scholen is een belangrijke rol weggelegd voor het IB-overleg waarin alle intern begeleiders samen komen en kennis wordt uitgewisseld o.l.v. de medewerker onderwijskwaliteit.

Interne Audit

Een sleutelrol in de bestuurlijke kwaliteitszorg is weggelegd voor de interne audits die worden uitgevoerd door een auditteam, bestaande uit de kwaliteitsmedewerker en een externe auditor vanuit Melior advies. In 2022 heeft op de Rudolf Steinerschool Prinsenland, Wonnebald en Widar een auditbezoek plaatsgevonden. (De Vredehof, Vrijeschool Rotterdam-West en de Leeuwenhart school zijn bezocht in 2021).

In de tabel hieronder zijn alle oordelen opgenomen over alle kwaliteitscriteria gebaseerd op de meest recente interne audits. In het voorjaar 2023 worden de Rudolf Steinerschool Krimpen en de Dordtse Vrijeschool bezocht.

Kwaliteits-gebieden	Wonnebald	Prinsenland	Krimpen	Vredehof	West	Dordtse Vrijeschool	Widar	Leeuwenhart
OP2 Zicht op ontwikkeling	V	O		V	V		V	O
OP3 Didactisch handelen	O	V		-	V		V	O
SK1 School Klimaat	V	V		V	V		V	V
OR1 Onderwijs Resultaten	V	O		V	O		V	V
KA1 Kwaliteitszorg	V	V		O	V		V	V

O = onvoldoende V = voldoende

Management rapportage

De laatste bouwsteen in het systeem van kwaliteitszorg is dat van de Management Rapportages (Maraps) die eens per kwartaal worden opgesteld door de scholen en besproken tussen schoolleiding en bestuur. In de Maraps zijn alle doelen uit het strategisch beleidsplan op een meetbare manier opgenomen en wordt de voortgang gemonitord en worden afspraken vastgelegd. Ook in 2022 is de Marap weer verder ontwikkeld en zijn daarin indicatoren voor onderwijskwaliteit conform het nieuwe inspectiekader en de tussentijdse voortgang van de uitvoering van de schooljaarplannen opgenomen. Bestuur en stafmedewerker onderwijskwaliteit voeren jaarlijks

kwaliteitsgesprekken (a.d.h.v. een 'dashboard onderwijskwaliteit' en een Leerlingpopulatie analyse formulier) op alle scholen met de schoolleider en intern begeleiding. De Maraps van de scholen worden, vergezeld van een bestuurlijke kwartaalrapportage voorgelegd en besproken met de rvt en de gmr.

Visitatie

De inspecteur heeft halverwege 2022 aangegeven de Leeuwenhartschool in Oud-Beijerland te bezoeken. De voorbereidingen voor dit bezoek zijn dan ook in 2022 geweest, het bezoek viel echter in de eerste week van 2023. Wel goed om aan te geven dat de inspectie de kwaliteit van het onderwijs op de Leeuwenhartschool als voldoende beoordeeld.

Ook is de BRIN-aanvraag gedaan voor Rotterdam West. Deze aanvraag is gedaan in 2023, en vroeg in 2023 zijn op alle deugdelijkheideisen een positief advies gekomen vanuit deze visitatie. Voor in de loop van 2023 staat er een bestuurlijke visitatie gepland.

Onderzoek

De SVZH heeft nauwe samenwerking met het lectoraat Waarde(n) van het vrijeschoolonderwijs. Lector Aziza Mayo heeft inspiratiesessies gegeven aan de stichting, maar meerdere collega's van de SVZH zijn ook bij bijeenkomsten door het lectoraat georganiseerd aangesloten. Met de nieuwe bestuurder is de verbinding ook inhoudelijk versterkt in samenwerking met het lectoraat, dat in 2023 een nieuwe lector zal krijgen.

Signaleren en Reflecteren

Een analyse op stichtingsniveau op het oordeel over de verschillende kwaliteitsgebieden levert het volgende op.

Aanbod

Op schoolniveau worden leerlijnen opgesteld, vormgegeven en uitgewisseld. In de laatste maanden van de scholen sluiting (vanwege Corona) is onderwijs op afstand gekaderd vanuit de kwaliteitsmedewerker. Voor Burgerschap is op organisatieniveau een kadernotitie opgesteld. De scholen geven hier naar eigen identiteit invulling aan.

Zicht op ontwikkeling

Het cyclische werken moet op een aantal scholen worden verbeterd, evenals het volgen van de leerlingen. Analyses van de resultaten en prestaties van leerlingen dienen verbeterd te worden op een aantal scholen, zodat de onderwijsbehoefte op elke leerling kan worden afgestemd. Tijdens de corona pandemie heeft dit gebied niet consequent aandacht gekregen. In de tweede helft van 2022 hebben alle scholen de teugels weer aangetrokken wat dat betreft met goede voornemens en acties.

Didactisch handelen

Inmiddels werken binnen de SVZH vrijwel alle scholen met het EDI-instructiemodel. Dit model zorgt voor duidelijkheid in de lessen en geeft houvast op leerling- en leerkrachtniveau.

(Eind)Opbrengsten

De opbrengsten worden op bestuursniveau aan de hand van de schoolweging in perspectief geplaatst tijdens kwaliteitsgesprekken, interne audits en organisatieanalyses. Op schoolniveau spelen de referentieniveaus ook een steeds belangrijkere rol als het gaat om signaleren, analyseren, evalueren en continueren.

In totaal maakten 200 leerlingen van de SVZH de eind IEP toets. De onderwijsinspectie heeft de norm(en) bijgesteld, waardoor deze niet beoordeeld kunnen worden/zijn.

Sociale veiligheid

Op alle scholen is een Veiligheidsplan opgesteld, bestaande uit protocollen, afspraken en informatie op fysieke- en sociale veiligheid. Een aantal protocollen die worden gehanteerd, zijn stichtingsbreed opgesteld. Op elke school is een interne schoolcontactpersoon aanwezig en een aandachtsfunctionaris. Deze laatste groep komt tweejaarlijks samen i.h.k.v. scholing en intervisie. De bijeenkomsten worden door onze kwaliteitsmedewerker en een extern vertrouwenspersoon vanuit de CED-groep georganiseerd en geleid.

De extern vertrouwenspersoon maakt jaarlijks een verslag n.a.v. incidenten en casussen van het afgelopen jaar. Dit verslag wordt besproken met de kwaliteitsmedewerker en de bestuurder. Voor het jaar 2022 is dit verslag nog niet klaar. Wij kunnen hier dan ook geen uitkomsten delen.

Jaarlijks wordt op elke school de sociale veiligheid gemonitord in tenminste de klassen 5 en 6 (groep 7 en 8). Een aantal scholen heeft er voor gekozen dit ook in de lagere groepen een vragenlijst m.b.t. het welbevinden af te nemen. De intern begeleiders en leerkrachten acteren op de uitkomsten.

Op de scholen worden diverse methodes en methodieken (preventief) gebruikt en/of ingezet ten behoeve van de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen.

3.2 Personeel & Professionalisering

Doelen qua Personeels- en professionaliseringsbeleid

Met de bestuurderswissel per 1 augustus 2022 zijn de gestelde doelen uitgebreid. In dit hoofdstuk zijn de nieuwe doelen op personeelsgebied benoemd en toegelicht.

Aantrekkelijke werkgever

De stichting heeft de uitstraling en staat bekend als een betrouwbare werkgever, die handelt vanuit vertrouwen en gericht is op groei.

Het lerarentekort in Nederland is groot op dit moment. De aanwas op de pabo's blijft achter en op termijn gaan veel leerkrachten met pensioen. Hoewel de stichting relatief weinig last heeft van het lerarentekort is het van belang te blijven investeren in goed werkgeverschap.

De stichting biedt een mooie werkplek voor mensen die met hoofd, hart en handen onderwijs willen verzorgen vanuit het antroposofisch gedachtegoed. Het rijke curriculum brengt ook uitdagingen met zich mee, en het is van belang te investeren in de huidige en nieuwe werknemers. Intern wordt een hoge werkdruk ervaren die algemeen geldt binnen het onderwijs op dit moment. Met een inspirerend strategisch beleidsplan, gezonde bedrijfsvoering en waar mogelijk het aantrekken van nieuwe medewerkers werkt de stichting aan aantrekkelijk werkgeverschap.

Gezien de interesse van buiten en de indiensttreding van diverse zeer ervaren nieuwe medewerkers lijkt de stichting een aantrekkelijke werkgever waar mensen heel bewust voor kiezen.

De uitstraling van de stichting is ook verbeterd door de hernieuwde aandacht in de maatschappij voor de pedagogiek van het vrijeschoolonderwijs, de podcasts waaraan scholen en de bestuurder meewerken en daarnaast nieuwe inhoud en vormgeving op diverse informatiekkanalen.

Werving nieuw personeel

De stichting heeft voldoende en gekwalificeerd personeel op alle scholen. Werkzoekende onderwijsprofessionals willen zich verbinden aan de SVZH

Door zichtbaar te zijn als stichting, binnen het vrijeschoolonderwijs als inhoudelijke, verantwoordelijke, professionele organisatie en buiten het vrijeschoolonderwijs als inhoudelijk, professioneel; staand voor breedvormend onderwijs (leerlingen, leerkrachten en schoolleiders) weet de stichting steeds weer nieuwe medewerkers aan te trekken.

Door het aangaan van nieuwe samenwerkingsverbanden met pabo's in de regio maken meer potentiële nieuwe medewerkers kennis met het vrijeschoolonderwijs.

Behoud huidig personeel

De stichting is een betrouwbare gesprekspartner als het gaat over mogelijkheden van behoud en groei.

Het bestuur heeft overzicht over de in-, door- & uitstroom van personeel. De ervaringen en ambities van het personeel worden tijdens functioneringsgesprekken opgehaald. Door zichtbaar te investeren in versterking van de gezamenlijke opdracht en de individuele en gezamenlijke professionalisering beoogt de stichting bij te dragen aan het behoud en de persoonlijke en professionele groei van het huidige personeel.

Voor de scholen Rotterdam West en Dordtse Vrije School is de keuze gemaakt niet langer te groeien naar een tweestromenschool, wat mogelijk gevolgen heeft voor het personeelsbestand van deze scholen op termijn. Het bestuur monitort deze situatie nauwgezet.

Verzuimbeleid

De doelen binnen het verzuimbeleid zijn:

- daling van het verzuimpercentage naar 6%;
- processen en systemen aangaande verzuim zijn geactualiseerd;
- rechten en plichten t.a.v. eigen verantwoordelijkheden zijn bekend bij alle partijen.

Om gericht te kunnen sturen op het ziekteverzuim is het ziekteverzuimbeleid aangepast in het voorjaar van 2022. Dit nieuwe beleid is tijdens een MT dag geïmplementeerd en toegelicht door deskundigen. Het nieuwe beleid heeft nog niet direct geleid tot een langdurige en blijvende daling van het ziekteverzuim.

In 2023 wordt in samenwerking met adviseurs van het vervangings- en participatiefonds gewerkt aan professionalisering op het gebied van verzuimbeleid. Directeuren krijgen meer inzicht in het verzuim in hun organisatie en leren hoe hierop te managen (m.b.v. de instrumenten die daarvoor zijn) De samenwerking met de bedrijfsarts wordt steviger ingeregeld en leidinggevende leren van elkaar tijdens gezamenlijke overleggen met de bedrijfsarts.

Deskundigheidsbevordering

Directeuren hebben inzicht in de kwaliteiten van hun medewerkers en kunnen deze onderling inzetten.

Medewerkers zijn duurzaam inzetbaar.

De kwaliteiten en ontwikkelwensen van medewerkers worden in beeld gebracht tijdens de gesprekscyclus. In 2022 is er minder tijd besteed aan professionalisering door medewerkers als gevolg van het hoge ziekteverzuim.

Binnen de eigen SVZH Academie zal naar verwachting in 2023 professionalisering worden aangeboden die bij zal dragen aan de gezamenlijke opdracht, zowel op vakinhoudelijk als op het gebied van

persoonlijke professionalisering, in individuele en gezamenlijke professionaliseringsroutes.

Zaken in het afgelopen jaar met personele betekenis

In augustus 2022 is de nieuwe bestuurder aangetreden die nieuw helder beleid heeft geïmplementeerd. De schoolleiders zijn integraal verantwoordelijk voor de school geworden, waarmee zij qua bedrijfsvoering een grotere verantwoordelijkheid dragen. Eind december is een nieuwe controller in dienst genomen waarmee de financiële sturing nog beter is geborgd. Voor de locaties Dordrecht en Krimpen zijn nieuwe ervaren schoolleiders in dienst gekomen.

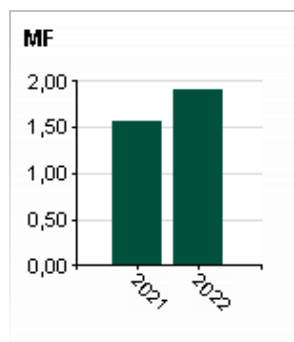
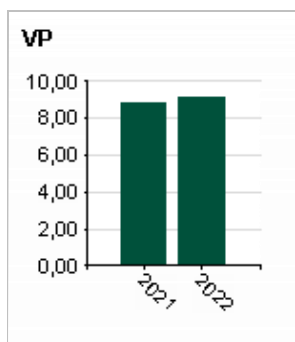
Uit het medewerkerstevredenheidsonderzoek is gebleken dat de werkdruk als zeer hoog is ervaren. De leerkrachten voelen een grote verantwoordelijkheid richting de kinderen en ouders en zetten alles op alles om in beperkte tijd mooi en goed vrijeschoolonderwijs aan alle kinderen te blijven geven. In combinatie met het hoge ziekteverzuim en het lerarentekort nemen zij daarmee een grote taak op zich.

Het ziekteverzuim is in 2022 hoog gebleven. Als gevolg van het ontbreken van geschoolde vervangers bleef de vergoeding van uit het participatiefonds achterwege en is een groot deel van de ziektevervanging voor rekening van de SVZH gekomen. Naast de aankomende opheffing van het Vervangingsfonds heeft deze situatie ertoe geleid dat het besluit is genomen om per 1 januari 2023 eigenrisicodrager te worden. Dit heeft forse gevolgen voor de vervangingsmogelijkheden op scholen. Gezonde bedrijfsvoering en gericht verzuimbeleid zijn nodig om deze wijziging op een goede manier te kunnen doorvoeren.

SVZH totaal

	Aantal mw.		VP		MF	
	2021	2022	2021	2022	2021	2022
Totaal	263	270	8,84	9,15	1,56	1,91

Kengetallengrafieken Totaal

VP = verzuimpercentage
MF = meldingsfrequentie

In verband met de hogere energiekosten heeft het bestuur voor december 2023 een aanvullende reiskostenvergoeding ingesteld van 21 cent per kilometer voor de kilometers die buiten de vergoeding vanuit de CAO vallen tot een maximumafstand van 70 km.

Regeling bijzondere bekostiging professionalisering en begeleiding starters en schoolleiders

Via de Rijksbekostiging ontvangen we middelen voor professionalisering en begeleiding starters en schoolleiders (ca. € 184K). Deze middelen worden conform de plannen die de scholen hiervoor maken ingezet, bijvoorbeeld begeleiding middels een (interne) coach/adviseur in het vrijeschoolonderwijs, scholing door schoolleiders en begeleiding van startende leerkrachten (en ook stagiairs).

Strategisch personeelsbeleid

Het personeelsbeleid is gericht op het werven en behouden en professionaliseren van leerkrachten met een pabo bevoegdheid en bij voorkeur vrijeschool ervaring (Vrijeschool Pabo of aanvullende opleiding op het gebied van vrijeschool pedagogiek). Door het hoge ziekteverzuim en het tekort aan leraren is er in 2022 weinig tijd geweest voor professionalisering voor leerkrachten.

Het personeels- en professionaliseringsbeleid komt tot stand in overleg met de schoolleiders. Tijdens studiedagen wordt het nieuwe beleid geïmplementeerd, monitoring vindt plaats tijdens de maandelijkse gesprekken tussen HR adviseur en schoolleiders. Daarnaast monitort de HR adviseur tussentijds.

De schoolleider maakt en bespreekt het strategisch personeelsbeleid van de school met de HR adviseur, het team en de MR. Bij de aanname van nieuwe medewerkers wordt waar mogelijk gericht geworven met het oog op de teamsamenstelling nu en in de toekomst.

Op dit moment is er nog geen stichtingsbreed Strategisch Personeelsplan voor de komende jaren. Dit wordt in samenwerking met adviseurs van het Vervangings- en Participatiefonds in 2023 opgesteld.

3.3 Huisvesting & Facilitaire zaken

Doelen en resultaten

Binnen de SVZH lopen een aantal huisvestingsvraagstukken. Hieronder worden de belangrijkste ontwikkelingen geschetst per school:

Vrijeschool Wonnebald: Er had in september 2022 een nieuw schoolgebouw gerealiseerd moeten zijn. Helaas zitten de leerlingen en het team nog altijd in de verouderde situatie. In 2022 is de aanbesteding tot nieuwbouw niet doorgegaan, de aanbesteding was met meer dan 15% kostenoverschrijding hiervan de belangrijkste reden. Herziening van gemeentelijk bouwbudget is nodig, echter in 2022 blijkt deze niet gerealiseerd.

In 2022 is de veiligheid van de huidige huisvesting grondig onder de loep genomen, en de situatie is (tijdelijk) veilig verklaard. De huidige stand van het gebouw is zeer slecht, en er wordt voortdurend onderhoud gepleegd om het gebouw 'overeind' te houden om toegankelijk te zijn voor onderwijs. Deze situatie moet niet nog een winter duren, want bijv. de CV kan de aula al niet meer bedienen. Nieuwbouw is en blijft de gewenste opbrengst, door de gewijzigde stikstofwetgeving wordt een langdurige vertraging hiervan wel verwacht. De gemeente is op de hoogte van de situatie, maar mede door de veranderende stikstofwet moeten veel (gemeentelijke) vergunningen opnieuw ingediend worden waardoor vertraging aan de orde is.

Vrijeschool Vredehof: De renovatie, en gedeeltelijke nieuwbouw, van het mooie schoolgebouw is in het voorjaar van 2022 gestart. De verwachting is dat deze klaar (binnen budget) zal zijn in de zomer van 2023. De samenwerking met de gemeente, projectleiders en bouwteam is erg constructief.

Vrijeschool Leeuwenhartschool: De aanbesteding voor uitbreiding én verduurzaming van lokalen aan de Leeuwenhartschool is in 2022 naar tevredenheid uitgezet. De verwachting is dat de eerste palen in het voorjaar van 2023 de grond in kunnen. Risico is om door de sterk gestegen bouwpreizen binnen het gemeentelijke budget voor verbouwing te blijven.

De Dordtse Vrijeschool: De aangewezen nieuwbouwlocatie in Dordrecht is door de gemeente herzien. Het bestemmingsplan voor een nieuwe vrijeschool aan de Aalscholverweg is van de baan. Hiermee komt de verduurzaming van zowel de Dordtse vrijeschool aan de Dubbelmondestraat als de Zuilenburg in de knel. Er is geen nieuw perspectief voor renovatie en/of nieuwbouw. In 2023 zal een nieuw IHP in Dordrecht uitkomst moeten bieden. De gemeente is aan zet om een oplossing te bieden uit deze situatie.

Rotterdam West: De toekenning van de BRIN in combinatie van de leerlingenaantallen zal voor de gemeente aanleiding zijn om wel/niet de locatie Rotterdam West te herzien. De aanvraag van de BRIN is in 2022 gedaan, en een positieve uitslag ligt in 2023 hiervan te wachten op formaliseren van de minister. Pas na de officiële toekenning van de BRIN (in het voorjaar 2023) kan er duidelijkheid vanuit de gemeente komen over de toekomst aan deze locatie. De huidige stand van het gebouw is slecht, en er wordt voortdurend onderhoud gepleegd om het gebouw 'overeind' te houden om toegankelijk te zijn voor onderwijs.

3.4 Financieel beleid en continuïteitsparagraaf

Algemeen financieel beleid

In de begroting is opgenomen hoe de gelden worden verdeeld. De uitgangspunten voor het financieel begrotingsbeleid van de SVZH zijn als volgt: de toegekende middelen worden ingezet voor het waarborgen van de kwaliteit van het onderwijs, de uitvoering van het strategisch beleid en het waarborgen van de continuïteit van de organisatie. Samen staan we sterk in het belang van goed onderwijs voor de aan onze zorg toevertrouwde leerlingen.

Daarbij hanteren we de financiële kengetallen van de Inspectie van het Onderwijs: solvabiliteit (2), liquiditeit en omvang liquide middelen. Daarnaast hebben we aandacht voor het weerstandsvermogen, de rentabiliteit en het normatief eigen vermogen.

Binnen de SVZH is iedere school integraal verantwoordelijk voor gebouw, personeel, financieel resultaat, binnen gezamenlijk afgesproken kaders. De SVZH hanteert formatienormen voor alle functies binnen de organisatie. Deze formatienormen worden jaarlijks (in maart/april) uitgebreid geëvalueerd bij het opstellen van het Meerjaren Bestuursformatieplan (BFP). Bij het opstellen van de begroting wordt getoetst of de gevraagde formatie ook daadwerkelijk ingezet kan worden.

Uitgangspunten bij het opstellen van de begroting:

- 4% van de Rijksbijdragen voor dekking van de kosten staf (en bestuur);
- 5% van de Rijksbijdragen voor dekking kosten bovenschools (bijv. kosten van verzuim (o.a. ziekte, rechtspositioneel en zwangerschap), arbodienst, jubileumvoorzieningen, nascholing, etc.);
- bijdrage van de scholen voor het groot (meerjarig) onderhoud;
- solidariteitsbijdrage van de scholen voor de kosten van langdurig zieken (> 1 jaar);
- doelsubsidies zoals werkdrukmiddelen, SWV, gemeentelijk onderwijsbeleid blijven bij de school;
- inkomsten uit medegebruik en verhuur blijven bij de school;
- ouderbijdragen blijven bij de school.

Treasuryverslag

Op 1 januari 2010 is de 'regeling beleggen en belenen door instellingen voor onderwijs en onderzoek 2010' van kracht geworden. De kern hiervan is dat de beschikbaar gestelde publieke gelden risicomijdend dienen te worden belegd en beleend. In 2016 is een nieuwe aangepaste regeling beleggen, belenen en derivaten 2016 van het ministerie van OC&W vastgesteld. De stichting heeft zijn Treasurystatuut aangepast, conform het model van de PO-Raad. Het statuut is vastgesteld door de raad van toezicht. In dit statuut is bepaald binnen welke kaders instellingen voor onderwijs hun financierings- en beleggingsbeleid dienen in te richten.

In 2020 is het statuut geëvalueerd en opnieuw vastgesteld. Er is een wijziging aangebracht in het procuratieschema. Het uitgangspunt is dat de toegekende publieke middelen in overeenstemming met hun bestemming worden besteed. Voor de SVZH betekent dit dat alle bank- en spaartegoeden vrij opneembaar zijn. Ze zijn verdeeld over de ING-bank en de Triodosbank.

Er wordt geen gebruik gemaakt van andere dan bovenstaande financiële instrumenten.

Ontwikkelingen in meerjarig perspectief

Leerlingen

# leerlingen	realisatie				prognose		
	1-10-2021	1-10-2022	1-10-2023	1-10-2024	1-2-2024	1-2-2025	1-2-2026
	1.974	1.953					
		2.053	2.030	2.122	2.178	2.193	

tabel: aantal leerlingen per oude en nieuwe peildatum

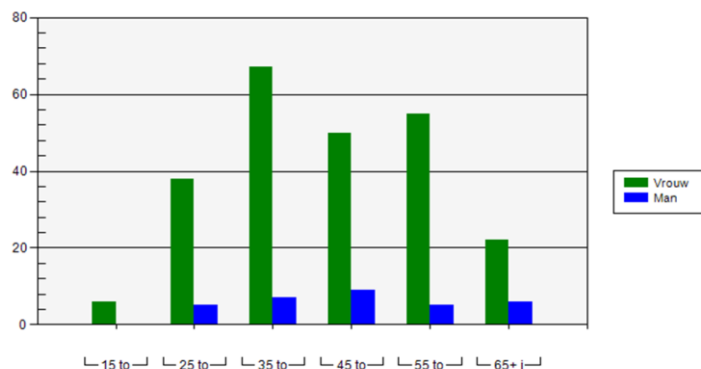
In de komende jaren verwachten we een toename van het aantal leerlingen. Het huidige cohortenbeleid en zicht op ruimte in de onderbouwklassen leidt, binnen enkele jaren, tot een hogere groeps grootte. Op enkele locaties is de ruimte in het gebouw, en het gemeentelijk beleid hierover, een bottleneck, waardoor niet alle gewenste groei gerealiseerd kan worden.

FTE (teldatum 31-12-2022)

gem. # fte	2021	2022	2023	2024	2025
directie	8,62	8,03	8,4	8,4	8,4
OP	109,01	109,58	108,7	109,3	110,2
OOP	25,12	29,77	22,0	21,8	21,5
Totaal	142,75	147,38	139,1	139,5	140,1

tabel: aantal fte's per functie categorie, gemiddeld per jaar

Het aantal leraren (OP: onderwijzend personeel) blijft de komende jaren ongeveer gelijk. De toename van het aantal leerlingen leidt tot een hogere groeps grootte, niet tot meer groepen. Door de NPO-subsidie hebben de afgelopen periode meer OOP (onderwijs ondersteunend personeel) in dienst gehad. Na afloop van deze subsidieperiode wordt een deel van deze benoemingen niet gecontinueerd, wat leidt tot een daling van deze fte's.

Staat van baten en lasten en balans

Staat van baten en lasten

	2021	begroting 2022	real 2022	2023	2024	2025	real vs begroot	2022 vs 2021
Rijksbijdragen	12.866,2	12.475,4	14.367,7	14.228,2	13.575,2	13.740,8	1.892,3	1.501,5
Ov. overheidsbijdragen en subsidies	224,4	163,0	178,2	149,6	129,6	129,6	15,2	-46,2
Baten werk in opdracht van derden	84,8	66,8	66,3	10,0	10,0	10,0	-0,5	-18,6
Overige baten	953,6	658,3	732,6	1.011,2	1.020,8	1.026,6	74,3	-221,0
saldo baten	14.129,0	13.363,5	15.344,7	15.399,1	14.735,7	14.907,1	1.981,2	1.215,7
Personeelslasten	11.400,2	11.193,8	12.874,4	12.835,7	12.229,8	12.356,0	1.680,5	1.474,2
Afschrijvingen	258,5	265,6	276,8	292,6	316,1	317,1	11,3	18,3
Huisvestingslasten	655,7	680,8	695,2	948,4	923,8	920,6	14,4	39,4
Overige lasten	1.139,4	1.085,4	1.219,1	1.225,7	1.242,4	1.249,9	133,7	79,7
saldo lasten	13.453,8	13.225,7	15.065,5	15.302,4	14.712,1	14.843,7	1.839,8	1.611,7
saldo baten - lasten	675,2	137,8	279,2	96,7	23,6	63,4	141,4	-396,0
Saldo financiële baten en lasten	-14,9	-10,0	-10,2	-2,0	-2,0	-2,0	-0,2	4,7
resultaat	660,3	127,8	269,0	94,7	21,6	61,4	141,2	-391,3

tabel: staat van baten en lasten, bedragen in dzd euro's

Realisatie vs. begroting - 2022

Het werkelijk resultaat over 2022 is uiteindelijk ruim € 140K hoger dan begroot.

De baten over de verslagperiode zijn hoger door o.a.:

- gecompenseerde cao (in 2022 zijn voor het primair onderwijs uiteindelijk twee cao's afgesloten, de hogere loonkosten als gevolg hiervan zijn in de Rijksbekostiging gecompenseerd); dit effect is ca. 10% (€ 1.248K);
- prijseffect definitieve bekostiging: bij het opstellen van de begroting 2022 wordt gerekend met voorlopige bedragen, tijdens het jaar worden de definitieve bedragen vastgesteld en de bekostiging hierop aangepast;
- voor een van de scholen is de subsidie basisvaardigheden 2022 toegekend, dit was niet begroot (ca. € 95K in 2022);
- de stichting heeft middelen 'convenant lerarentekort G5' ontvangen, deze middelen waren niet in de begroting opgenomen (ca. € 285K);
- in de begroting was geen rekening gehouden met de groeiregeling, deze hebben we wel ontvangen (ca. € 136K);
- de gemeente subsidies zijn hoger dan begroot (ca. € 75K);
- een afrekening letstelschade is in 2022 ontvangen (waarvoor in eerdere jaren kosten zijn gemaakt), dit is een bedrag van ca. € 76K.

Bij de lasten wordt het grootste verschil tussen begroting en realisatie gevormd bij de personele lasten: de afgesloten cao's in 2022 (ca. € 1.248K). Daarnaast heeft een krappe personeelsmarkt geleid tot inhuur van externen.

De overige lasten zijn hoger door meer juridische ondersteuning, hogere ict-lasten (t.b.v. stimulering digitale geletterdheid) en hogere lasten voor verbruiksmaterialen.

Realisatie 2022 vs. 2021

Ook voor het verschil tussen de realisatie in het verslagjaar en vorig jaar zijn de nieuwe cao's uit 2022 de belangrijkste oorzaak van de hogere Rijksbijdragen. Daarnaast zijn de NPO-baten (nationaal programma onderwijs) over heel 2022 ontvangen, en in 2021 over een periode van 5 maanden. De overige baten in 2022 zijn lager doordat de (corona-)subsidie 'Extra handen in de klas' in 2021 ontvangen is en niet meer in 2022 (en de hieraan gerelateerde lasten ook niet meer in 2022 zijn gemaakt).

Onderwijsachterstanden

Vanuit het Rijk ontvangt SVZH geen middelen voor onderwijsachterstanden in de lumpsum.

NPO

In 2022 zijn de in 2021 gestarte plannen en werkzaamheden gecontinueerd.

De scholen hebben eerst een scan gemaakt van de situatie in de school, daarna volgde een analyse waarna aan de hand van een menukaart van de overheid interventies werden bepaald.

De plannen zijn voorgelegd en afgestemd met de mr'en van de scholen. Zo heeft iedere school binnen de SVZH een NPO-plan gemaakt om het onderwijs te helpen versterken.

Vanuit de menukaart van de overheid hebben alle scholen van de SVZH hun interventies ingezet op de volgende thema's: ambitie interventies, gedragsinterventies, feedback aan leraar en leerling, geïndividualiseerde instructie, leerstijlen, één-op-één onderwijs, ouderbetrokkenheid, aandacht voor fonemen bij lezen, strategieën voor leesbegrip, sociaal emotioneel leren en inzet onderwijsassistenten.

Alle bestedingen in het kader van NPO zijn gedaan op schoolniveau.

Van de totale lasten die in 2022 ten laste van NPO zijn geadministreerd (€ 535K) is 8,5% (€ 45,6K) besteed aan loonkosten derden.

De bestedingsperiode van de NPO-middelen loopt tot 31 juli 2023. Dan zal de analyse van de interventies en gedane bestedingen gemaakt worden.

Meerjarenbegroting

De meerjarenbegroting 2023 – 2027 is opgesteld vóórdat het nieuwe strategisch beleidsplan is opgesteld. Het uitgangspunt in de meerjarenbegroting is een doordachte inzet van de beschikbare middelen voor goed onderwijs aan alle kinderen die de vrijescholen bezoeken. Dit komt tot uitdrukking in aandacht voor passend onderwijs, persoonsvorming en starten met passend ontwikkelen van digitale geletterdheid.

Ook is er aandacht voor een doordacht werkgeversbeleid: het behouden van het huidige personeel en nieuwe leerkrachten (al als student) een ons te binden, o.m. door leeftijdsgericht personeelsbeleid, focus op zij-instroom, scholing en Samen opleidend leren (SOL).

In het nieuwe beleidsplan zijn vanuit de missie, kernwaarden, visie en sterkte-zwakteanalyse komen de ambities voor 2023-2027 tot stand. De belangrijkste strategische doelen voor 2023-2027 zijn:

1. Er is permanent aandacht voor de identiteit van de vrijeschool.
2. We zetten in op het vinden én binden én gezond houden van personeel.
3. De leerlingen van onze scholen behalen de referentieniveaus die je, conform de schoolweging, van hen mag verwachten. Leraren differentiëren in hun lessen, zodat ze kunnen aansluiten bij de capaciteiten van individuele leerlingen.
4. We hebben een gezonde financiële bedrijfsvoering.
5. De scholen binnen de SVZH zijn in populatie een afspiegeling van de wijk/regio, waarin zij zich bevinden.

In de nieuwe meerjarenbegroting worden deze strategische doelen verder (financieel) geconcretiseerd.

Balans in meerjarig perspectief

	2021	2022	2023	2024	2025
vaste activa	1.920,1	1.954,6	2.592,2	2.571,2	2.854,8
<i>materiële vaste activa</i>	1.920,1	1.954,6	2.592,2	2.571,2	2.854,8
vlottende activa	2.555,1	3.806,9	1.644,4	1.691,0	1.472,8
<i>vorderingen</i>	914,4	967,6	109,2	109,2	109,2
<i>liquide middelen</i>	1.640,8	2.839,3	1.535,2	1.581,7	1.363,5
activa	4.475,2	5.761,4	4.236,6	4.262,2	4.327,6
Eigen vermogen	2.847,2	3.116,2	2.600,3	2.625,9	2.691,3
<i>algemene reserve</i>	1.253,6	861,0	1.148,3	1.173,9	1.239,3
<i>bestemmingsres. publiek</i>	1.269,3	1.937,8	1.127,7	1.127,7	1.127,7
<i>bestemmingsres. privaat</i>	324,3	317,5	324,3	324,3	324,3
voorzieningen	93,7	114,3	90,0	90,0	90,0
langlopende schulden	100,8	89,9	100,8	100,8	100,8
kortlopende schulden	1.433,5	2.441,0	1.445,5	1.445,5	1.445,5
passiva	4.475,2	5.761,4	4.236,6	4.262,2	4.327,6

tabel: meerjarenbalans, bedragen in dzd euro's

Ten opzichte van 2021 is het balanstotaal met ca. € 1,2 mln. toegenomen. Bij de activa is het vooral te zien aan de hoogte van de liquide middelen. Voor een deel liggen de extra ontvangsten van samenwerkingsverbanden (afrekening) hieraan ten grondslag. In februari 2023 heeft minister Wiersma (primair en voortgezet onderwijs) aangekondigd een korting te gaan toepassen op de budgetten van de samenwerkingsverbanden met bovenmatige reserves. De verwachting is dat dergelijke extra overdrachten op het einde van het jaar minder/niet meer zullen voorkomen.

Aan de passivakant wordt de toename gevormd door een hogere bestemmingsreserve publiek (dit betreft NPO) en het saldo kortlopende schulden. Omdat een balans een momentopname is (van één dag) is een exacte verklaring van een toename van het saldo kortlopende schulden lastig

te geven, de facturen van de verbouwing aan één van de scholen kan een oorzaak zijn.

In de komende jaren verwachten we een meer constant verloop van de verschillende balansposten.
Mogelijk hebben plannen uit het nieuwe beleidsplan een effect, dit zal dan meegenomen worden in de nieuwe meerjarenbegroting.

Financiële positie

Kengetallen

	2021	2022	2023	2024	2025	Signalering
Solvabiliteit 2 <i>(EV + voorz.)/balanstotaal</i>	0,66	0,56	0,64	0,64	0,64	ondergrens: < 0,3
Liquiditeit <i>vl. activa / kortl. schulden</i>	1,78	1,56	1,14	1,17	1,02	ondergrens*: 0,75
omvang liquide middelen <i>bedragen in dzd euro's</i>	€ 1.641	€ 2.839	€ 1.535	€ 1.582	€ 1.364	ondergrens: € 100K
Weerstandsvermogen <i>EV / totale baten</i>	0,20	0,20	0,17	0,18	0,18	ondergrens: < 0,05
Rentabiliteit <i>Resultaat / totale baten * 100%</i>	5%	2%	1%	0%	0%	

* ondergrens afhankelijk van totale baten

Sinds 2008 berust het financiële toezicht op het onderwijs bij de Inspectie van het Onderwijs (IvhO). Een van de onderdelen van dat financiële toezicht is het zogenaamde toezicht op de financiële continuïteit: de vraag of een bestuur/instelling financieel gezond is en op korte en middellange termijn aan haar financiële verplichtingen kan voldoen.

Dit toezicht, dat deel uitmaakt van het geïntegreerd toezicht, vindt risicogericht plaats. Op grond van een analyse van de financiële gegevens uit het jaarverslag en de bijbehorende continuïteitsparagraaf en/of eventueel signalen, bepaalt de inspectie of de financiële positie van de instelling nader moet worden onderzocht. Bij de analyse gebruikt de inspectie ter detectie van de risico's een set kengetallen (in voorgaande tabel betreft het de blauw geaccentueerde kengetallen).

Deze kengetallen zijn nadrukkelijk geen normen waaraan schoolbesturen/instellingen moeten voldoen. Het onderschrijden van een norm leidt niet automatisch tot aangepast financieel toezicht en het behalen van de norm leidt omgekeerd niet automatisch tot het opheffen van aangepast financieel toezicht als daar sprake van is.

De waarden van deze kengetallen vallen voor SVZH boven de door de IvhO gestelde ondergrenzen.

Normatief eigen vermogen

De IvhO ontwikkelde een rekenmethode om te bepalen wat een redelijk (publiek) eigen vermogen is om aan te houden. Daarmee ontstaat voor elke onderwijsinstelling een eigen 'signaleringswaarde voor mogelijk bovenmatig eigen vermogen'. De signaleringswaarde gaat over het publieke deel van het eigen vermogen, dus exclusief privaat vermogen.

normatief eigen vermogen

Totaal eigen vermogen	€ 3.116.220
Privaat eigen vermogen	€ 317.500
Feitelijk eigen vermogen	€ 2.798.720
Normatief eigen vermogen	€ 2.839.789

Mogelijk bovenmatig eigen vermogen	€ 0
------------------------------------	-----

Ratio eigen vermogen: 0,99

Ratio eigen vermogen is het verhoudingsgetal tussen uw feitelijk en normatief eigen vermogen.

Het wordt berekend op de volgende manier: feitelijk eigen vermogen / normatief eigen vermogen. Een getal boven de 1 duidt op mogelijk bovenmatig eigen vermogen. Voor de SVZH is dit niet van toepassing.

Risico's

De risico's voor de komende jaren hebben betrekking op:

- het aantal leerlingen: door het aannamebeleid, planning op langere termijn, scholen de ruimte geven om te krimpen of te groeien, rekening houdend met de aanwezige huisvesting houden we goed zicht op deze ontwikkeling;
- krapte op de arbeidsmarkt voor onderwijspersoneel: met een goed personeelsbeleid, een actieve rol bij het werven van zij-instromers, aandacht voor SOL (samen opleiden in school), duurzame inzetbaarheid zijn wij een goede en betrouwbare werkgever;
- huisvesting: door de prijsontwikkelingen op de bouwmarkt is het een uitdaging om verbouwingen, uitbreidingen en/of nieuwbouw binnen de door de gemeente beschikbaar gestelde budgetten te kunnen uitvoeren. Met meedenkende partners houden we grip op deze ontwikkelingen.

Bijlage: verslag intern toezicht

De Raad van Toezicht (rvt) van Stichting Samenwerkende Vrijescholen Zuid Holland bestaat in 2022 uit vier onafhankelijke leden, en één vacature. De rvt houdt integraal toezicht met maatschappelijke verantwoordelijkheid. De rvt heeft een controlerende functie, dient als klankbord voor de Bestuurder en vervult de rol van werkgever voor de Bestuurder.

Na twee Corona jaren was 2022 eindelijk weer een 'normaal' jaar. We zijn trots op de passie en het enthousiasme van de verschillende schoolteams en het bestuursbureau, die ervoor zorgen dat de leerlingen bevlogen Vrijeschool onderwijs krijgen.

Overleg

De Raad heeft in 2022 acht keer formeel vergaderd. Sinds 2022 voert de rvt haar vooroverleg niet meer fysiek, direct voorafgaand aan de formele rvt-vergadering, maar enige dagen ervoor online. Dit geeft meer ruimte om intensiever voor te bespreken en verschillende perspectieven op de vergaderonderwerpen en de SVZH in het algemeen te delen.

Twee keer per jaar spreekt de rvt met de GMR: één keer met de bestuurder samen en één keer zonder de bestuurder. De GMR heeft het goede initiatief genomen om van de bijeenkomst met de rvt en de bestuurder een inspiratiebijeenkomst te maken. In 2022 werd die voorafgegaan door een kritische en uitdagende inleiding op de rol van de Vrijescholen in de maatschappij, en wat Vrijescholen daarin te doen hebben.

De voorzitter van de rvt en de bestuurder hielden, enige tijd voorafgaand aan de formele vergadering, bilateraal overleg. Daarnaast overlegde de auditcommissie 2 keer en de commissie identiteit en kwaliteit vier keer.

De schoolbezoeken zijn in 2022, na de Corona onrust, weer opgestart.

Governance

De Raad van Toezicht heeft een Handboek Raad van Toezicht SVZH ontwikkeld, dat tijdens de zelfevaluatie van 2022 is besproken. Hierin wordt onder andere het Toezichtkader waaruit de rvt werkt en de rol en taken van het toezicht en de taakopvatting beschreven. Dit handboek is in 2022 geformaliseerd. Er zijn en blijven drie commissies:

- De Auditcommissie. De commissie bestaat uit de voorzitter van de auditcommissie (eerst Piter de Jong, die is opgevolgd door Douwe Lodewijks) en de voorzitter van de rvt (Nicolaas de Schrijver); en de controller en bestuurder.
- De commissie Identiteit & kwaliteit. De commissie bestaat uit de beleidsmedewerker Onderwijskwaliteit, de voorzitter van de commissie Identiteit en Kwaliteit (Irma Miedema), de vice voorzitter van de rvt (Jindra Kessener), en optioneel de bestuurder (naar wens van de bestuurder zelf of op aanvraag van de commissieleden).

- De Remuneratiecommissie. De commissie bestaat uit de voorzitter van de remuneratiecommissie (Jindra Kessener) en de voorzitter van de rvt (Nicolaas de Schrijver).

Ook is in het najaar van 2022 het kader voor het functioneren van de bestuurder vastgesteld. Dit kader is een één op één uitwerking van enerzijds het profiel waar de nieuwe bestuurder op is geworven en dat langs de GMR is gegaan en anderzijds de CAO. Hiermee is het kader voor de gesprekken over verwachtingen, (duurzame loopbaan-) ontwikkeling, 360 graden feedback en onderlinge feedback tussen de bestuurder en de rvt geformaliseerd. Op grond van dit kader worden er periodiek, in een functioneringsgesprek, concrete afspraken gemaakt met de bestuurder.

Tijdens de zelfevaluatie van 2022 zijn ook de kansen en risico's van de sterke groei van de SVZH besproken, evenals de status van de ontwikkeling van acht autonome scholen naar acht scholen die grote meerwaarde halen uit het zijn van een stichting. Ook in dat licht, heeft de rvt met de bestuurder afgesproken om naar een meer inhoudelijke MARAP te groeien. De financiële gegevens zijn in 2022 uitgebreid met gegevens op het gebied van onder ander onderwijskwaliteit. We zien de uitbreiding van de MARAP als een groeipad.

Wat opviel tijdens de zelfevaluatie was dat de rvt kritischer over haar eigen functioneren was dan haar omgeving, waar feedback was opgehaald. In 2023 zal de zelfevaluatie onder begeleiding van een externe worden uitgevoerd.

Wisselingen van de wacht

In het voorjaar van 2022 is er, via een bureau, een nieuwe bestuurder geworven, nadat de toenmalige bestuurder had aangegeven de organisatie per einde schooljaar te zullen verlaten om een camping in Frankrijk te starten.

Per augustus 2022 is er, via eigen werving, een nieuw rvt lid geworven profiel bedrijfseconomische en financiële zaken, nadat -wegens persoonlijke omstandigheden- afscheid is genomen van een ander rvt lid dat diezelfde rol had. Daarnaast stond binnen het bestuursbureau de controller-positie open, om welke reden een interim controller werkzaam was.

De wisseling van én de bestuurder, én de voorzitter van de auditcommissie (lid rvt), én controller positie werd door de rvt als risicovol gezien in de continuïteit op financiën en het grote aantal huisvestingsdossiers. Daarom zijn er een aantal maatregelen genomen. Het latende rvt -lid is, uit commitment, aan boord gebleven totdat de jaarrekening was vastgesteld. De interim controller is verzocht tot eind 2022 aan te blijven. En de latende bestuurder is gevraagd om een uitgebreid overdrachtdossier te verzorgen voor de nieuwe bestuurder.

Financieel onrustig

De rvt heeft in het verslagjaar toegezien op een doelmatige besteding van de financiële middelen en op financiële stabiliteit. Zo is er regelmatig gesproken over de wijze waarop de NPO gelden werden ingezet en over de wijze waarop organisatorisch en financieel werd omgegaan met ziektevervangings. De bestuurder heeft, onder aanmoediging van de rvt, in de begroting van 2023 per school extra formatie opgenomen om betaalbaarder te kunnen vervangen.

Einde schooljaar 2022 bleek het tekort snel op te lopen, wat leidde tot een zorgelijke prognose. Zeker gezien de verschillende nieuw- en verbouwdossiers, leerlingenaantallen, verzuim en branche-brede tekorten en vervangingskosten. De rvt heeft toen een tijdelijke financiële commissie benoemd, bestaande uit de nieuwe bestuurder, controller en het nieuw lid rvt financiën. Met als doel om de bestuurder te steunen en van een sparringpartner te voorzien. En met als doel om kennisoverdracht, en het inwerken bestuurder en het nieuwe rvt lid te versnellen. Het tekort is in september 2022 ingelopen en er zijn maatregelen genomen om op grond van de juiste leerlingenaantallen te begroten. De financiële stabiliteit blijft ook in 2023 nadrukkelijk een aandachtspunt van de bestuurder en de rvt.

Identiteit en kwaliteit

De rvt combineert identiteit en kwaliteit in één commissie, omdat het strategische lange termijn doel is om de Vrijeschool identiteit in de onderwijskwaliteit zichtbaar tot uitdrukking te brengen. De rvt informeert zich over identiteit en kwaliteit via de MARAP, beleidsdocumenten, auditrapporten, schoolbezoeken, GMR en de jaarlijkse inspiratiebijeenkomst met de GMR. Enkele agendapunten kwamen in 2022 (en komen in 2023) steeds terug op de agenda: in brede zin de samenwerking tussen de scholen op onderwerpen binnen het thema identiteit en kwaliteit; de concretisering van burgerschap binnen de SVZH; de borging van de Vrijeschool identiteit in de kwaliteit van de vakken taal en rekenen en de actuele leerresultaten bij de vakken taal en rekenen.

Naam	Funcie rvt	Commissie	Benoemd/ her- benoemd (tot)	Hoofd- en nevenfuncties
Nicolaas de Schrijver	voorzitter	Financiële	1-9-2019	Eigenaar S.A.M. bv: Social Art Management &Mediation
		Auditcommissie	1-9-2023	Bestuurslid Stichting Visual Thinking Strategies Nederland
		Remuneratie		
Douwe Lodewijk	Lid	Financiële	1-8-2021	Toezichtouder/Voorzitter Koninklijke IGC
		Auditcommissie	1-8-2025	Lid RvT Koraal
				Vicevoorzitter RvC Huisartsenorganisatie Noord-Kennemerland
				Lid RvT Gezond op Zuid (tot 15 nov 22)
				Lid RvT WoonZorgcentra Haaglanden
				Lid RvT Zorggroep Apeldoorn
Jindra Kessener	Vice voorzitter	Remuneratie	1-9-2019	Zelfstandig organisatie- en leiderschapsadviseur
		commissie Identiteit & kwaliteit	1-9-2023	
Irma Miedema	Lid	commissie Identiteit & kwaliteit	1-1-2021	Zelfstandig adviseur onderwijs
			1-1-2025	

Samenwerkende Vrijescholen Zuid-Holland

Jaarrekening 2022

B Jaarrekening 2022

B1 Grondslagen

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Dit betreft Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen. Deze bepalingen zijn van toepassing op grond van de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs.

Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering van activa en verplichtingen plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop deze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover deze op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien deze voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Continuïteit

De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de stichting.

Activiteiten

Stichting Samenwerkende Vrijescholen Zuid-Holland voert het bevoegd gezag over acht scholen voor basisonderwijs, gespreid over de regio Zuid-Holland. De Stichting heeft als doel het onderwijzen en opvoeden van kinderen van 4 tot 12 jaar vanuit het antroposofisch mens- en wereldbeeld.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden alle rechtspersonen aangemerkt waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen, worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire bestuursleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van Stichting Samenwerkende Vrijescholen Zuid-Holland en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Vergelijkende cijfers

De cijfers van 2021 zijn waar nodig geherrubriceerd teneinde vergelijking met de cijfers van 2022 mogelijk te maken.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de leiding van de instelling zich over verschillende zaken een oordeel vormt en dat de leiding schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekeningposten.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de verwachte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname van het materieel vast actief. Over terreinen en grond wordt niet afgeschreven. De gehanteerde activeringsgrens bedraagt € 500.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn:

Categorie	Termijn
Gebouwen	10-40 jaar
Gebouwgebonden installaties	10-15 jaar
Kantoormeubilair	15-25 jaar
Schoolmeubilair	20-25 jaar
Inventaris en apparatuur	4-5 jaar
ICT	3-10 jaar
Leer- en hulpmiddelen	8 jaar

Investeringsubsidies

Subsidies op investeringen worden in mindering gebracht op de verkrijgingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

De stichting beoordeelt op iedere balansdatum of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn. Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld. Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort. Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde.

Een bijzonder waardeverminderingverlies wordt direct als een last verwerkt in het exploitatieoverzicht. Indien wordt vastgesteld dat een bijzondere waardevermindering die in het verleden verantwoord is, niet meer bestaat of is afgenomen, dan wordt de toegenomen boekwaarde van de desbetreffende activa niet hoger gesteld dan de boekwaarde die bepaald zou zijn indien geen bijzondere waardevermindering voor het actief zou zijn verantwoord.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor mogelijke verliezen als gevolg van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Effecten

De ter beurze genoteerde aandelen en obligaties behoren tot een handelsportefeuille en worden gewaardeerd op de beurswaarde per balansdatum, waarbij zowel ongerealiseerde als gerealiseerde waardeveranderingen direct in het exploitatie-overzicht worden verantwoord.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Indien middelen niet ter vrije beschikking staan, dan wordt hiermee bij de waardering rekening gehouden. Eventuele rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder de schulden aan kredietinstellingen onder de kortlopende schulden.

Algemene Reserve

Deze post betreft de niet-gebonden reserve die voortkomt uit de door (semi-)overheidsinstellingen gefinancierde activiteiten.

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van de stichting. Deze wordt opgebouwd uit de resultaatbestemming van overschotten welke ontstaan uit het verschil tussen de gerealiseerde baten en de werkelijk gemaakte lasten. In geval van een tekort wordt dit resultaat ten laste van de algemene reserve gebracht.

Bestemmingsreserves

Hieronder zijn opgenomen de reserves die bedoeld zijn voor specifieke toekomstige uitgaven die uit de huidige beschikbare middelen gedekt moeten worden, waarbij om die reden door het bestuur een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht. De gehanteerde bestemmingsreserves zijn achtereenvolgens:

- De reserve buitenonderhoud ter dekking van het buitenonderhoud aan de onroerende zaken. Deze reserve bedraagt op balansdatum € 1.021.310.
- Reserve NPO-middelen bedraagt op balansdatum € 916.450.
- De private bestemmingsreserve is ontstaan uit de verkoop van het pand aan de Vredehofweg 32a. Deze reserve bedraagt op balansdatum € 317.500.

Het bestuur van de instelling heeft deze beperking aangebracht.

Bestemmingsfondsen

Hieronder zijn opgenomen de reserves die bedoeld zijn voor specifieke toekomstige uitgaven, waarbij door derden een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Voorziening ambtsjubileum

Op basis van Richtlijn 271 van de Raad van de Jaarverslaggeving is een voorziening opgenomen voor verplichtingen uit hoofde van toekomstige uitkeringen bij ambtsjubilea voor personeelsleden.

Voor op balansdatum bestaande verplichtingen uit hoofde van ambtsjubilea is een voorziening gevormd. De voorziening is bepaald op basis van € 835 per FTE per jaareinde. Betaalde bedragen inzake jubileum worden ten laste van deze voorziening gebracht.

Schulden

Opgenomen leningen en schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.

Grondslagen voor de bepaling van het exploitatieoverzicht

Baten

Onder baten wordt verstaan de van overheidswege ontvangen (normatieve) bijdrage OCW, overige OCW subsidies en overige overheidsbijdragen, alsmede de van derden ontvangen overige bijdragen. De baten worden toegerekend aan het boekjaar waarop deze betrekking hebben.

Opbrengsten van diensten worden opgenomen naar rato van de mate waarin de diensten zijn

verricht, gebaseerd op de tot balansdatum in het kader van de dienstverlening gemaakte kosten in verhouding tot de geschatte kosten van de totaal te verrichten dienstverlening.

Personele lasten

Onder de personele lasten worden de lasten opgenomen van de personeelsleden die in dienst zijn van de rechtspersoon, alsmede de overige personele lasten die betrekking hebben op onder andere het inhuren van extra personeel, scholingskosten en bedrijfsgezondheidszorg.

Pensioenen

De onderwijnsinstelling heeft haar pensioenregeling ondergebracht bij bedrijfstakpensioenfonds ABP. De pensioenverplichtingen uit de regeling worden gewaardeerd volgens de 'verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering'. In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in het exploitatieoverzicht verantwoord.

Voor bestaande verplichtingen (anders dan de te betalen premies) jegens de pensioenuitvoerder en/of werknemers wordt een voorziening opgenomen (indien relevant).

Ultimo 2022 en 2021 waren er voor de stichting geen pensioenvorderingen en geen verplichtingen naast de betaling van de jaarlijkse aan de pensioenuitvoerder verschuldigde premie. Ultimo 2021 was de beleidsdekkingsgraad van het ABP 102,8%. De beleidsdekkingsgraad eind 2022 is 118,6%. De overheid eist een beleidsdekkingsgraad van 104,2% of hoger. Hiermee voldoet de beleidsdekkingsgraad aan de minimale vereisten van de toezichthouder.

Afschrijvingen

Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de toekomstige gebruiksduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast. Boekwinsten en -verliezen uit de incidentele verkoop van materiële vaste activa zijn begrepen onder de afschrijvingen.

Lasten

De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen van waardering en toegerekend aan het verslagjaar waarop deze betrekking hebben.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende ontvangen en betaalde rente-ontvangsten en -uitgaven van uitgegeven en ontvangen leningen en overige kredietfaciliteiten.

Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen en vlottende effecten, met uitzondering van deposito's met een looptijd langer dan drie maanden.

Ontvangen en betaalde interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Transacties waarbij geen ruil van geldmiddelen plaatsvindt, waaronder financiële leasing, worden niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van de leasetermijnen uit hoofde van het financiële leasecontract wordt voor het gedeelte dat betrekking heeft op de aflossing als een uitgave uit financieringsactiviteiten aangemerkt en voor het gedeelte dat betrekking heeft op de interest als een uitgave uit operationele activiteiten.

B2 Balans per 31 december 2022

(na bestemming van het resultaat over 2022)

1	Activa	2022	2021
	Vaste activa		
<u>1.2</u>	<u>Materiële vaste activa</u>		
1.2.1	Gebouwen en terreinen	1.012.210	961.540
1.2.2	Inventaris en apparatuur	722.790	742.170
1.2.3	Andere vaste bedrijfsmiddelen	219.560	216.340
1.2	Materiële vaste activa	1.954.560	1.920.050
	Totaal vaste activa	1.954.560	1.920.050
	Vlottende activa		
<u>1.5</u>	<u>Vorderingen</u>		
1.5.1	Debiteuren	41.400	62.560
1.5.2	Ministerie OCW	-	556.000
1.5.7	Overige vorderingen	147.310	33.410
1.5.8	Overlopende activa	778.870	262.380
1.5	Vorderingen	967.580	914.350
<u>1.7</u>	<u>Liquide middelen</u>		
1.7.1	Kassen	210	280
1.7.2	Banken	2.839.090	1.640.470
1.7	Liquide middelen	2.839.300	1.640.750
	Totaal vlottende activa	3.806.880	2.555.100
	Totaal activa	5.761.440	4.475.150
2	Passiva	2022	2021
<u>2.1</u>	<u>Eigen vermogen</u>		
2.1.1	Algemene Reserve	860.960	1.253.610
2.1.2	Bestemmingsreserve publiek	1.937.760	1.269.340
2.1.3	Bestemmingsreserve privaat	317.500	324.280
2.1	Eigen vermogen	3.116.220	2.847.230
<u>2.2</u>	<u>Voorzieningen</u>		
2.2.1	Personeelsvoorzieningen	114.330	93.700
2.2	Voorzieningen	114.330	93.700
<u>2.3</u>	<u>Langlopende schulden</u>		
2.3.5	Overige langlopende schulden	89.890	100.760
2.3	Langlopende schulden	89.890	100.760
<u>2.4</u>	<u>Kortlopende schulden</u>		
2.4.2	Vooruitontvangen gelden	39.430	-
2.4.3	Crediteuren	804.110	220.360
2.4.7	Belastingen en premies soc.verz.	549.350	539.810
2.4.8	Schulden terzake pensioenen	142.840	147.890
2.4.9	Overige kortlopende schulden	6.800	1.230
2.4.10	Overlopende passiva	898.470	524.170
2.4	Kortlopende schulden	2.441.000	1.433.460
	Totaal passiva	5.761.440	4.475.150

B3 Exploitatieoverzicht 2022

3	Baten	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
3.1	Rijksbijdragen OCW	14.367.710	12.475.440	12.866.190
3.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies	178.160	163.000	224.390
3.5	Overige baten	798.820	725.050	1.038.430
	Totaal baten	15.344.690	13.363.490	14.129.010
4	Lasten	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
4.1	Personeelslasten	12.874.370	11.193.840	11.400.190
4.2	Afschrijvingen	276.830	265.570	258.530
4.3	Huisvestingslasten	695.180	680.820	655.740
4.4	Overige lasten	1.219.090	1.085.430	1.139.350
	Totaal lasten	15.065.470	13.225.660	13.453.810
	Saldo baten en lasten	279.220	137.830	675.200
5	Financiële baten en lasten			
5.5	Financiële lasten	10.230	10.020	14.920
	Saldo financiële baten en lasten	10.230-	10.020-	14.920-
	Totaal resultaat	268.990	127.810	660.280

B4 Kasstroomoverzicht over 2022

Kasstroomoverzicht over 2022	Referentie	2022	2021
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Saldo baten en lasten		279.220	675.200
Aanpassingen voor:			
- Afschrijvingen	4.2	276.830	258.530
- Mutaties voorzieningen	2.2	20.630	6.950
Veranderingen in vlottende middelen:			
- Vorderingen (-/-)	1.5	53.230-	52.820
- Kortlopende schulden	2.4	1.007.540	63.380
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties		1.530.990	1.056.880
- Betaalde interest (-/-)	5.5	10.230	14.920
		10.230-	14.920-
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		1.520.760	1.041.960
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
(Des)investeringen materiële vaste activa (-/-)	1.2	311.340-	347.850-
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		311.340-	347.850-
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
Aflossing langlopende schulden (-/-)	2.3	10.870-	17.260-
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten		10.870-	17.260-
Mutatie liquide middelen		1.198.550	676.850
Beginstand liquide middelen	1.7	1.640.750	963.900
Mutatie liquide middelen	1.7	1.198.550	676.850
Eindstand liquide middelen		2.839.300	1.640.750

B5 Toelichting op de balans per 31 december 2022

1 Activa	1.2.1	1.2.2	1.2.3	Totaal
1.2 Materiële vaste activa	Gebouwen en terreinen	Inventaris en apparatuur	Andere vaste bedr.middelen	
Aanschafprijs	1.615.760	1.551.410	409.050	3.576.220
Investeringsubsidies	-	3.630-	5.370-	9.000-
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	654.220	805.610	187.340	1.647.170
Stand per 1 januari 2022	961.540	742.170	216.340	1.920.050
Mutaties 2022				
Investeringen	164.090	96.740	50.510	311.340
Afschrijvingen	113.420	116.120	47.290	276.830
Saldo mutaties	50.670	19.380-	3.220	34.510
Aanschafprijs	1.779.850	1.648.150	459.560	3.887.560
Investeringsubsidies	-	3.630-	5.370-	9.000-
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	767.640	921.730	234.630	1.924.000
Stand per 31 december 2022	1.012.210	722.790	219.560	1.954.560

Paraaf voor
waarmerkingsdoeleinden

1	Vlottende activa	2022	2021
1.5	Vorderingen		
1.5.1	Debiteuren	41.400	62.560
	Te vorderen personele bekostiging	-	556.000
1.5.2	Ministerie van OCW	-	556.000
	Overige vorderingen	147.310	33.410
1.5.7	Overige vorderingen	147.310	33.410
	Vooruitbetaalde kosten	37.340	14.010
	Vooruitbetaalde huisvestingskosten	741.530	248.370
1.5.8	Overlopende activa	778.870	262.380
	Totaal vorderingen	967.580	914.350

De vorderingen hebben per einde 2022 en 2021 een looptijd korter dan een jaar.

1.7	Liquide middelen	2022	2021
1.7.1	Kassen	210	280
1.7.2	Banken	2.839.090	1.640.470
	Totaal liquide middelen	2.839.300	1.640.750

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van de onderwijsinstelling.

2	Passiva	Mutaties 2022			Stand per 31-12-2022
		Saldo 1-1-2022	Bestemming resultaat	Overige mutaties	
2.1	Eigen vermogen				
2.1.1	Algemene Reserve	1.253.610	392.650-	-	860.960
2.1.2	Bestemmingsreserve (publiek)	1.269.340	668.420	-	1.937.760
2.1.3	Bestemmingsreserve (privaat)	324.280	6.780-	-	317.500
	Totaal eigen vermogen	2.847.230	268.990	-	3.116.220
2.1.2	<i>Bestemmingsreserve (publiek)</i>				
	Reserve buitenonderhoud	1.026.800	5.490-	-	1.021.310
	Reserve NPO-middelen	242.540	673.910	-	916.450
		1.269.340	668.420	-	1.937.760
2.1.3	<i>Bestemmingsreserve (privaat)</i>				
	Algemene reserve privaat	324.280	6.780-	-	317.500
		324.280	6.780-	-	317.500
	Totaal bestemmingsreserves	1.593.620	661.640	-	2.255.260

2.2	Vorzieningen	Stand per 1-1-2022	Mutaties 2022			Stand per 31-12-2022
			Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	
2.2.1	<i>Personeelsvoorzieningen</i>					
	Voorziening jubilea	88.060	16.120	3.690	-	100.490
	Voorziening duurzame inzetbaarheid	5.640	8.200	-	-	13.840
	Totaal voorzieningen	93.700	24.320	3.690	-	114.330

	Onderverdeling saldo per 31-12-2022		Stand per 31-12-2022
	< 1 jaar	> 1 jaar	
2.2.1 Personeelsvoorzieningen			
Voorziening jubilea	10.317	90.173	100.490
Voorziening duurzame inzetbaarheid	-	13.840	13.840
Totaal	10.317	104.013	114.330

	Mutaties 2022			Stand per 31-12-2022
	Stand per 1-1-2022	Verstrekte leningen	Aflossingen	
2.3 Langlopende schulden				
2.3.5 Overige langlopende schulden				
Vooruitontvangen investeringsubsidies	100.760	-	10.870	89.890
Totaal langlopende schulden	100.760	-	10.870	89.890

	2022	2021
2.4 Kortlopende schulden		
2.4.2 Vooruitgefactureerde bedragen	39.430	-
2.4.3 Crediteuren	804.110	220.360
Afd. / inh. loonheffing	529.510	493.640
Afd. / inh. Participatiefonds	-	5.620
Afd. / inh. Vervangingsfonds	19.840	40.550
2.4.7 Belastingen en premies sociale verzekeringen	549.350	539.810
Afd. / inh. ABP	142.840	147.890
2.4.8 Schulden terzake pensioenen	142.840	147.890
Overige kortlopende schulden	-	1.700
Netto salarissen	6.800	3.880
Inhouding voorschot	-	3.410
2.4.9 Overige kortlopende schulden	6.800	1.230
Overlopende passiva	11.800	10.380
Te betalen vakantie-uitkering	374.390	344.470
Te betalen bindingstoelage	38.950	-
Overige subsidies OCW/niet geormerkt	473.330	169.320
2.4.10 Overlopende passiva	898.470	524.170
Totaal kortlopende schulden	2.441.000	1.433.460

De kortlopende schulden hebben per einde 2022 en 2021 een looptijd korter dan een jaar.

Model G. Verantwoording subsidies

G1. Subsidies waarbij het eventueel niet aangewende deel van de subsidie, mits de activiteiten volledig zijn uitgevoerd, kan worden besteed aan andere activiteiten waarvoor bekostiging wordt verstrekt

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk	Datum	De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond
Subsidieregeling uitvoering convenanten lerarentekort PO G5	PO/25015213	23-7-2020	N
Lerarenbeurs voor scholing en zij-instromers 2009- 2017	2021/2/17127368	20-8-2021	N
Lerarenbeurs voor scholing en zij-instromers 2009- 2017	2021/2/17152152	21-9-2021	N
Lerarenbeurs voor scholing en zij-instromers 2009- 2017	2022/2/19402682	22-8-2022	N
Lerarenbeurs voor scholing en zij-instromers 2009- 2017	2022/2/19402682	22-8-2022	N
Subsidieregeling verbetering basisvaardigheden	VBV22-PO-0794	11-12-2022	N

Paraaf voor
waarmerkingsdoeleinden

B6 Niet in de balans opgenomen verplichtingen (passief)/niet uit de balans bijkende rechten (actief)

Verplichtingen korter dan één jaar

Er is sprake van diverse huurovereenkomsten inzake kopieermachines. De hieruit voortvloeiende verplichting bedraagt circa € 40.000,- (inclusief btw).

Duurzame inzetbaarheid

In de CAO PO zijn afspraken gemaakt over het opnemen van verlof voor duurzame inzetbaarheid. Medewerkers hebben recht op een basisbudget van 40 uur. Daarnaast is vanaf 57 jaar het sparen van ouderenverlof mogelijk. Uit inventarisatie blijkt dat er medewerkers zijn die gebruik maken van sparen met betrekking tot duurzame inzetbaarheid. Hiervoor is ultimo 2022 een voorziening gevormd.

B7 Toelichting op de exploitatierekening over 2022

3	Baten	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
3.1	<u>Rijksbijdragen OCW</u>			
3.1.1	Rijksbijdragen OCW	13.611.820	12.173.290	12.096.980
3.1.2	Overige subsidies OCW	380.100	-	396.840
3.1.4	Ontvangen doorbetalingen Rijksbijdragen SWV	375.790	302.150	372.370
	Totaal	14.367.710	12.475.440	12.866.190
	<i>Specificatie</i>			
3.1.1	<i>Rijksbijdragen OCW</i>			
	Rijksbijdragen personeel OCW	12.054.020	10.607.830	10.593.180
	Rijksbijdragen materieel OCW	1.557.800	1.565.460	1.503.800
	Totaal	13.611.820	12.173.290	12.096.980
3.2	<u>Overige overheidsbijdragen en -subsidies</u>			
3.2.1	Gemeentelijke bijdragen	178.160	103.000	218.560
3.2.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies	-	60.000	5.830
	Totaal	178.160	163.000	224.390
	<i>Uitsplitsing</i>			
3.2.1	Leren Loont 2019-2020	-	-	7.870
	Leren Loont 2020-2021	-	-	47.570
	Leren Loont 2021-2022	49.190	46.670	49.190
	Leren Loont 2022-2023	47.410	33.330	-
	1e inrichting	9.690	-	68.800
	Gymvergoeding	16.570	10.000	20.750
	Loonkostensubsidie	14.780	10.000	15.660
	Kind en onderwijs	26.950	-	-
	Diversen	13.570	3.000	8.720
	Totaal	178.160	103.000	218.560
3.5	<u>Overige baten</u>			
3.5.1	Verhuur	122.520	117.750	142.900
3.5.2	Detachering personeel	22.010	66.800	67.680
3.5.3	Schenking	-	2.000	-
3.5.4	Sponsoring	550	-	1.390
3.5.5	Ouderbijdragen	513.300	538.500	539.160
3.5.6	Overige	140.440	-	287.300
	Totaal	798.820	725.050	1.038.430
	<i>Uitsplitsing</i>			
3.5.6	<i>Overige</i>			
	Overige baten formatie	44.240	-	17.150
	Marktgeden	8.440	-	590
	Subsidie extra hulp in de klas	500	-	267.660
	Arcade exploitatievergoeding 2021	11.070	-	-
	Diversen	76.190	-	1.900
	Totaal	140.440	-	287.300

4	Lasten	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
4.1	<u>Personeelslasten</u>			
4.1.1	Lonen en salarissen	11.595.810	10.079.520	10.392.480
4.1.2	Overige personele lasten	1.422.420	1.304.320	1.218.850
4.1.3	Af: uitkeringen	143.860-	190.000-	211.140-
	Totaal	12.874.370	11.193.840	11.400.190

Uitsplitsing

4.1.1	<i>Lonen en salarissen</i>			
	Brutolonen en salarissen	8.695.890	7.336.520	7.569.160
	Sociale lasten	1.637.760	1.540.740	1.591.550
	Pensioenpremies	1.262.160	1.202.260	1.231.770
	Totaal	11.595.810	10.079.520	10.392.480

4.1.2	<i>Overige personele lasten</i>			
	Reiskosten (woon- werkverkeer)	46.800	52.470	49.570
	Dienstreizen	9.270	12.000	7.970
	Personeel niet in loondienst	901.520	355.000	740.760
	Vrijwilligersvergoeding	20.930	39.700	23.930
	Onderzoeken/begeleidingsdienst	7.510	8.000	6.480
	Dotatie personele voorzieningen	24.330	50.000	15.560
	Scholing	219.740	266.500	246.800
	Personeels- en arbeidsmarktbeleid	450	-	380
	Arbo-dienstverlening	82.970	53.250	48.880
	Overige	108.900	467.400	78.520
	Totaal	1.422.420	1.304.320	1.218.850

Er heeft bezoldiging plaatsgevonden conform artikel 383 lid 1 BW. Voor een specificatie van het bedrag zie bijlage B11.

Gemiddeld aantal FTE's	2022	2021
- Directie	8,03	8,62
- Onderwijzend Personeel	109,58	109,01
- Onderwijs Ondersteunend Personeel	29,77	25,12
	147,38	142,75

4.2	<u>Afschrijvingen</u>	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
4.2.2	Gebouwen	113.420	107.860	108.270
4.2.3	Inventaris en apparatuur	116.120	109.130	107.380
4.2.5	Leermiddelen	47.290	48.580	42.880
	Totaal	276.830	265.570	258.530

4.3	<u>Huisvestingslasten</u>	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
4.3.1	Huur	1.550	-	-
4.3.3	Onderhoud	124.450	173.390	99.180
4.3.4	Energie en water	171.250	166.500	161.890
4.3.5	Schoonmaakkosten	322.630	298.000	307.630
4.3.6	Heffingen	16.860	17.250	18.480
4.3.8	Overige huisvestingslasten	58.440	25.680	68.560
	Totaal	695.180	680.820	655.740

4.4	<u>Overige lasten</u>	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
4.4.1	Administratie en beheerslasten	302.980	304.250	318.690
4.4.2	Inventaris en apparatuur	147.820	125.900	137.780
4.4.4	Overige	768.290	655.280	682.880
	Totaal	1.219.090	1.085.430	1.139.350
	<i>Uitsplitsing</i>			
4.4.1	<i>Administratie en beheerslasten</i>			
	Administratie- en advieskosten	140.590	146.000	136.110
	Accountantskosten *	12.070	14.000	14.040
	Kantoorbenodigdheden	7.510	11.650	7.360
	Telefoonkosten	11.020	12.600	10.360
	Portokosten	2.160	3.400	2.900
	Overige beheerslasten	80.670	96.600	138.200
	Juridische ondersteuning	48.960	20.000	9.720
	Totaal	302.980	304.250	318.690
	* <i>Specificatie honorarium accountant</i>			
	- onderzoek jaarrekening	12.070	11.000	11.500
	- andere controleopdrachten	-	3.000	2.540
	Accountantskosten	12.070	14.000	14.040
4.4.2	<i>Inventaris en apparatuur</i>			
	Inventaris en apparatuur	21.120	19.650	21.700
	ICT-verbruikskosten	55.760	106.250	116.080
	ICT-licenties	70.940	-	-
	Totaal	147.820	125.900	137.780
4.4.4	<i>Overige</i>			
	Wervingskosten	46.700	13.750	7.780
	Representatiekosten	6.470	9.300	26.290
	Innovatie	-	25.000	-
	Schoolse activiteiten	1.050	6.600	3.060
	Muziek/Toneel/Jaarfeest	48.990	49.000	40.700
	Voeding kleuterklassen	9.790	10.000	8.390
	Klassenbudget	14.640	16.980	10.930
	Buitenschoolse activiteiten	41.960	17.600	33.700
	PR/Schoolkrant	45.230	63.250	47.150
	Bijdragen aan/vanuit SWV	105.380	85.750	117.810
	Verzekeringen	22.940	13.800	13.400
	Abonnementen	78.250	65.500	69.960
	Medezeggenschapsraad	1.640	5.750	360
	GMR	3.370	5.600	2.590
	Verbruiksmateriaal onderwijs	235.220	193.580	206.600
	Handwerkmateriaal	13.990	8.700	12.630
	Handenarbeid	3.990	2.300	6.770
	Euritmie	9.170	7.620	2.790
	IB/RT Materiaal	11.010	2.700	1.210
	Kopieerkosten	68.500	52.500	70.760
	Totaal	768.290	655.280	682.880
5.5	<u>Financiële lasten</u>	Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
	Rente- en bankkosten	10.230	10.020	14.920
	Totaal	10.230	10.020	14.920

De rente- en bankkosten bestaan uit de kosten van het aanhouden van een spaarrekening en rekening-courant.

B8 (Voorstel) bestemming van het exploitatiesaldo

Het exploitatieresultaat over het jaar 2022 bedraagt € 268.990 positief.

Het bestuur heeft besloten het exploitatieresultaat als volgt te verdelen en te onttrekken danwel toe te voegen aan de volgende reserves:

Reserves	Stand 1-1-2022	Bestemming resultaat	Overige mutaties	Stand 31-12-2022
Algemene Reserve	1.253.610	392.650-	-	860.960
Bestemmingsreserve (publiek)	1.269.340	668.420	-	1.937.760
Bestemmingsreserve (privaat)	324.280	6.780-	-	317.500
Totaal reserves	2.847.230	268.990	-	3.116.220

Bestemmingsreserves	Stand 1-1-2022	Bestemming resultaat	Overige mutaties	Stand 31-12-2022
<i>Bestemmingsreserve (publiek)</i>				
Reserve buitenonderhoud	1.026.800	5.490-	-	1.021.310
Reserve NPO-middelen	242.540	673.910	-	916.450
	1.269.340	668.420	-	1.937.760
<i>Bestemmingsreserve (privaat)</i>				
Algemene reserve privaat	324.280	6.780-	-	317.500
	324.280	6.780-	-	317.500
Totaal bestemmingsreserves	1.593.620	661.640	-	2.255.260

B9 Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan die aanleiding geven hier te worden vermeld.

B10 Overzicht verbonden partijen

Overige verbonden partijen (minderheidsbelang en geen beslissende zeggenschap)

Naam	Juridische vorm	Statutaire zetel
Stichting Passend Primair Onderwijs Delflanden	Stichting	Delft
Stichting Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs Hoeksche Waard	Stichting	Puttershoek
Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Dordrecht	Stichting	Dordrecht
Stichting Passend Primair Onderwijs Haaglanden	Stichting	Den Haag
Samenwerkingsverband Aan den IJssel	Stichting	Capelle aan den IJssel
Passend Primair Onderwijs Rotterdam	Stichting	Rotterdam
Vereniging van Eigenaars Vredehofweg 32A	Vereniging	Rotterdam

B11 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

WNT-verantwoording 2022 SVZHDe WNT is van toepassing op SVZH.

Het voor SVZH toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 154.000 (bezoldigingsmaximum voor het onderwijs, klasse C) met een totaal aan complexiteitspunten van 7, nader gespecificeerde als volgt:

- Baten	4
- Leerlingen	2
- Onderwijssoorten	1
Totaal	7

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen

Gegevens 2022

bedragen x € 1	P. Schreuder	J.J. Hubeek
Functiegegevens	Bestuurder	Bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01-01 31-07	01-08 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,8000	1,0000
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 54.851	€ 34.728
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 8.834	€ 7.125
<i>Subtotaal</i>	€ 63.685	€ 41.853
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 71.557	€ 64.553
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen	€ -	€ -
Totale bezoldiging	€ 63.685	€ 41.853

Gegevens 2021

bedragen x € 1	P. Schreuder
Functiegegevens	Bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01-01 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,8000
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 80.644
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 16.610
<i>Subtotaal</i>	€ 97.254
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 119.200
Totale bezoldiging	€ 97.254

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2022

bedragen x € 1	N.W. de Schrijver	P.D. de Jong	J. Kessener-van den Bos	I.M. van Dop-Miedema	D. Lodewijk
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01-01-31-12	01-01-31-12	01-01-31-12	01-01-31-12	01-07-31-12
Bezoldiging					
Totale bezoldiging	€ 11.300	€ -	€ 7.533	€ 7.533	€ 3.850
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 23.100	€ 15.400	€ 15.400	€ 15.400	€ 7.763
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -

Gegevens 2021

bedragen x € 1	N.W. de Schrijver	P.D. de Jong	J. Kessener-van den Bos	I.M. van Dop-Miedema
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01-01-31-12	01-01-31-12	01-01-31-12	01-01-31-12
Bezoldiging				
Totale bezoldiging	€ 8.554	€ -	€ -	€ 5.520
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 22.350	€ 14.900	€ 14.900	€ 14.900

C Overige gegevens

C1 Controleverklaring

A handwritten signature in blue ink, consisting of several loops and a long horizontal stroke extending to the right.